

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА
ГЕТЬМАНА**

Факультет міжнародної економіки і менеджменту

Кафедра міжнародного менеджменту

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність	292 «Міжнародні економічні відносини»

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему «Глобальний вимір проблеми бідності»

здобувача Затишної Аліни Віталіївни

Науковий керівник: к.е.н, доцент Тимків Ірина Валеріївна

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації
здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри: к.е.н., доцент Бурмака М.О.

Київ 2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

**Факультет міжнародної економіки і менеджменту
Кафедра міжнародного менеджменту**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Галузь знань

Спеціальність

Міжнародні економічні відносини

29 «Міжнародні відносини»

292 «Міжнародні економічні відносини»

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант)
освітньо-професійної програми

С.І. Ткаленко

(підпис)

(ініціали, прізвище)

20__ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

М.О.Бурмака

(підпис)

(ініціали, прізвище)

20__ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти Затишній Аліні Віталіївні
очної форми навчання

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи
на тему «Глобальний вимір проблеми бідності»

Тему затверджено наказом ректора Університету від "_____" 20__ р. №_____

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1 **Теоретично-методологічні засади дослідження поняття бідності**

Розділ 2 **Сучасні тенденції глобального рівня бідності**

Розділ 3 **Аналіз тенденцій рівня бідності в Україні**

Об'єкт дослідження:	сучасні процеси глобалізації та глобальні проблеми пов'язані з бідністю
Предмет дослідження:	вивчення різних аспектів бідності на глобальному рівні, таких як її рівень, причини, наслідки, стратегії боротьби та ефективність програм і проектів її подолання
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	систематизація та аналіз інформації щодо рівня та розподілу бідності на світовому рівні

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	необхідно
- Визначити сутність поняття бідності - Провести аналіз класифікації поняття бідності - Розглянути підходи міжнародних організацій до вимірювання рівня бідності	
У розділі 2	потрібно
- Проаналізувати тенденції глобального рівня бідності - Визначити основні напрями та механізми подолання бідності на глобальному рівні - Надати оцінку ролі міжнародних організацій у боротьбі з бідністю	
У розділі 3	слід
- Проаналізувати рівень бідності в Україні - Оцінити вплив російсько-української війни на рівень бідності в Україні - Провести аналіз механізмів та стратегій подолання бідності в Україні	

**Завдання підготував
науковий керівник**

_____ Тимків І. В.
(підпис)

«_____» _____ 20__ р.

**Завдання одержав
здобувач**

_____ Затишна А. В.
(підпис)

«_____» _____ 20__ р.

Реферат

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 57 сторінок, 7 таблиць, 3 рисунки, список використаних джерел з 76 найменувань, додатки

“Глобальний вимір проблеми бідності”

Об’єктом дослідження виступають сучасні процеси глобалізації та глобальні проблеми пов’язані з бідністю.

Предметом дослідження є вивчення різних аспектів бідності на глобальному рівні, таких як її рівень, причини, наслідки, стратегії боротьби та ефективність програм і проектів її подолання.

Мета дипломної роботи полягає в систематизації та аналізі інформації щодо рівня та розподілу бідності на світовому рівні

Відповідно до поставленої мети були визначені такі *завдання*:

- Визначити сутність поняття бідності
- Провести аналіз класифікації поняття бідності
- Розглянути підходи міжнародних організацій до вимірювання рівня бідності
- Проаналізувати тенденції глобального рівня бідності
- Визначити основні напрями та механізми подолання бідності на глобальному рівні
- Надати оцінку ролі міжнародних організацій у боротьбі з бідністю
- Проаналізувати рівень бідності в Україні
- Оцінити вплив російсько-української війни на рівень бідності в Україні
- Провести аналіз механізмів та стратегій подолання бідності в Україні

Практичне значення отриманих результатів. Результати дослідження можуть бути корисними для розробки стратегій, спрямованих на подолання бідності в Україні.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи – 2024.

Рік захисту роботи – 2024.

Ключові слова: глобальна проблема бідності, відносна бідність, абсолютна бідність, рівень бідності, подолання бідності.

В і д г у к
про кваліфікаційну бакалаврську роботу
здобувача факультету міжнародної економіки і менеджменту
освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»

Затишної А. В.

на тему «Глобальний вимір проблеми бідності»

1. Обґрунтування актуальності обраної теми, витриманість логічного ланцюга тема-об'єкт-предмет-мета-завдання-висновки, відповідність побудови роботи її назві, взаємозв'язок назв розділів та підрозділів (0-10 балів): **10.**
2. Рівень аналізу та повноти розгляду теоретичних концепцій, понятійного апарату досліджуваної предметної галузі; якість аналізу бібліографічних джерел; достатність глибини теоретичних досліджень за темою; цінність теоретичних висновків (0-10 балів): **10.**
3. Якість та глибина проведених аналітичних досліджень, застосування аналітичних розрахунків, якісного та кількісного аналізу, відповідність методів і засобів досліджень меті й завданням дослідження, коректність інтерпретації результатів дослідження (0-15 балів): **15.**
4. Оцінка результатів досліджень; обґрунтування напрямів, наявність альтернативних підходів до вирішення досліджуваної проблеми, можливість впровадження результатів дослідження, рівень обґрунтування запропонованих рішень (0-15 балів): **10.**
5. Чіткість, обґрунтованість, практичне значення, можливість реалізації висновків (0-10 бал.): **10.**
6. Оформлення роботи та дотримання графіку виконання КБР (0-10 балів): **10.**
7. Позитивні сторони дипломної роботи: досліджено бідність як глобальну проблему, здійснена оцінка глобального рівня бідності, виявлена роль міжнародних організацій у боротьбі з бідністю, досліджено вплив російсько-української війни на рівень бідності в Україні.
8. Недоліки роботи: не в повній мірі розкриті напрями та механізми подолання бідності на глобальному рівні і також стратегії боротьби з бідністю в Україні.

Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи (0-70 балів): **65.**

Допущення КБР до захисту перед ЕК: Робота відповідає вимогам до кваліфікаційних бакалаврських робіт і допускається до захисту перед екзаменаційною комісією.

Науковий керівник

к.е.н, доцент

(посада, учене звання, науковий ступінь)

Тимків І.В.

(підпис)

(прізвище, ініціали)

“30” травня 2024 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1.ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ БІДНОСТІ.....	7
1.1 Визначення бідності як глобальної проблеми.....	7
1.2 Класифікація поняття бідності.....	9
1.3 Підходи міжнародних організацій до вимірювання рівня бідності.....	14
РОЗДІЛ 2.СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГЛОБАЛЬНОГО РІВНЯ БІДНОСТІ.....	20
2.1 Оцінка глобального рівня бідності.....	20
2.2 Напрями та механізми подолання бідності на глобальному рівні.....	29
2.3 Роль міжнародних організацій у боротьбі з бідністю.....	35
РОЗДІЛ 3.АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РІВНЯ БІДНОСТІ В УКРАЇНІ.....	42
3.1 Оцінка рівня бідності в Україні.....	42
3.2 Вплив російсько-української війни на рівень бідності в Україні.....	44
3.3 Аналіз механізмів та стратегій боротьби з бідністю в Україні.....	48
ВИСНОВКИ.....	53
ДЖЕРЕЛА.....	55
ДОДАТОК А.....	62
ДОДАТОК Б.....	66

ВСТУП

У світі, який вражає своїми технологіями та можливостями, однією з найголовніших і найважчих проблем досі залишається бідність. Люди літають в космос, досліджують океани, але досі не подолали злидні. У зв'язку з глобалізацією та швидкими змінами в економіці, бідність набуває нових розмірів та викликів. Пандемія COVID-19 ще більше поглибила ці проблеми, підкресливши нерівність та вразливість різних соціальних груп. Таким чином, розуміння глибини та масштабів бідності стає ключовим для розробки ефективних стратегій боротьби з цим явищем на рівні країн, регіонів та всього світу. Для України ця тема особливо актуальна, оскільки країна стикається зі своїми власними викликами у сфері бідності, особливо після політичних та економічних трансформацій. Дослідження глобального виміру проблеми бідності є доцільним, оскільки дозволяє виявити основні тенденції, фактори та механізми, які спричиняють поширення бідності, а також визначити стратегії та інструменти, які можуть допомогти зменшити її вплив. Розуміння цих аспектів є критично важливим для формування політики, розробки програм та прийняття рішень на різних рівнях управління з метою покращення якості життя людей та підвищення їхнього добробуту.

У цій роботі буде проаналізовано праці різних учених, таких як: Бенджамін Сібом Роунтрі, Лібанова Е. М., Борецька Н. П. та Крапівіна Г. О., Амартія Кумар Сен. Також будуть розглянуті звіти міжнародних організацій: Організації Об'єднаних Націй, Світового банку, Організації економічного співробітництва та розвитку та інші.

Мета дослідження полягає в систематизації та аналізі інформації щодо рівня та розподілу бідності на світовому рівні.

З урахуванням визначеної мети в роботі необхідно вирішити наступні завдання:

- Аналіз наявних типів бідності.
- Розгляд різних підходів та методів вимірювання бідності на світовому рівні.

- Аналіз ініціатив та програм міжнародних організацій у сфері зменшення бідності.
- Дослідження факторів, які спричиняють бідність, включаючи економічні, соціальні, політичні та культурні аспекти, та їхній вплив на рівень бідності в різних регіонах.
- Аналіз результатів реалізації програм та стратегій боротьби з бідністю на міжнародному та національному рівнях.

Об'єкт дослідження – сучасні процеси глобалізації та глобальні проблеми пов'язані з бідністю.

Предмет дослідження – вивчення різних аспектів бідності на глобальному рівні, таких як її рівень, причини, наслідки, стратегії боротьби та ефективність програм і проектів її подолання.

Методи дослідження. Відповідно до мети, поставлених завдань, об'єкту та предмету дослідження, ми використовували низку методів наукового пізнання, зокрема: класифікація, аналіз, систематичний підхід та порівняння.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ БІДНОСТІ

1.1 Визначення бідності як глобальної проблеми

Сучасний глобальний розвиток характеризується взаємозалежністю та взаємодією між країнами та регіонами світу у сферах економіки, технологій, культури та політики. Економічно світ стає все більш інтегрованим, завдяки розвитку торгівлі, інвестицій та технологій. Політично зростає взаємодія між країнами, зростає значення міжнародних організацій. Відбувається обмін ідеями та цінностями між різними культурами.

Глобальний розвиток також супроводжується великою кількістю можливостей, але водночас він вимагає спільних зусиль у розв'язанні складних глобальних проблем для створення більш стійкого та сприятливого майбутнього для всього світу.

Але крім позитивних тенденцій сьогодення, існують значні проблеми і виклики. Важливо відзначити, що сучасний глобальний розвиток є нерівномірним. Деякі країни розвиваються швидше, ніж інші. Це призводить до зростання нерівності між країнами та в середині країн. І однією з таких нерівностей є бідність.

Бідність – це складне багатоаспектне явище, яке, на жаль, займає значне місце у сучасному світі.

Уперше систематичне дослідження проблеми бідності провів англійський соціолог Бенджамін Сібом Роунтрі, йому і належить перше формальне означення бідності, для чого він увів в науковий обіг поняття кошика базових продуктів. Кожен, хто не міг дозволити собі придбати цей кошик продуктів, вважався бідним. Споживчий кошик, запропонований Роунтрі, був ідентичним раціону, який давали бідним у робітничих будинках.^{[1][2]}

Вивчаючи працю “Бідність населення України” вітчизняної вченої-економістки Лібанової Е. М., ми виділили, що вона надає наступне

визначення поняттю бідності: “бідність визначається як неможливість внаслідок нестачі коштів підтримувати спосіб життя, притаманний конкретному суспільству в конкретний період часу”.^[3]

Українські дослідниці Борецька Н. П. та Крапівіна Г. О. зазначають, що бідність – це фінансовий, соціально-економічний, морально-психологічний стан людини (сім’ї, населення), при якому неможливо забезпечити задоволення всіх первинних потреб населення, споживчі витрати людей перевищують доходи, існує масове небажання і неможливість населення реалізувати свої можливості.^[4]

Переглянувши роботу індійського економіста та лауреата Нобелівської премії з економіки 1998 року Амартія Кумар Сен “Тисяча облич бідності”, ми зазначили, що він давав визначення бідності, як наявність такого рівня доходу, який не дозволяє людині покривати певні основні потреби, враховуючи обставини та соціальні вимоги середовища.^[5]

У свою чергу, Організація Об’єднаних Націй зазначає: «По суті, бідність – це відмова від вибору та можливостей, порушення людської гідності. Це означає відсутність елементарного здатність ефективно брати участь у житті суспільства. Це означає не мати достатньо, щоб прогодувати й одягнути сім’ю, не мати доступу до школи або клініки, відсутність землі, на якій можна вирощувати їжу, або працювати, щоб заробляти на життя. Це означає незахищеність, безсилля та відчуженість окремих людей, домогосподарств і громад. Це означає сприйнятливність до насильства, і це часто означає життя в маргінальному або вразливому середовищі, без доступу до чистої води чи каналізації».^[6]

Бідність є глобальною проблемою через свій вплив на кожен куточок планети, порушуючи основні права та життєві умови мільярдів людей. Це явище не лише спричиняє страждання для окремих осіб, але й має системні наслідки, що відображаються на економічному зростанні, стабільності та розвитку країн вцілому. Взаємозв'язок бідності з іншими глобальними проблемами, такими як нерівність, конфлікти, міграція та екологічні кризи, робить її критичною для досягнення глобальних цілей сталого розвитку.

1.2 Класифікація поняття бідності

У сучасному світі проблема бідності залишається однією з найбільш актуальних і складних, що ставить під сумнів справедливість та стабільність суспільства. Аналізуючи це соціально-економічний явище, важливо розуміти, що бідність може мати різноманітні форми та прояви, які потребують систематизації та узагальнення. У цьому розділі ми б хотіли дослідити різні підходи до класифікації поняття бідності, розглянути ключові типи бідності та їхні особливості, що допоможе краще зрозуміти сутність цієї проблеми.

Проаналізувавши доступні ресурси, ми визначили, що у сучасному світі виділяється два основних типи бідності: абсолютна бідність та відносна бідність.

Абсолютна бідність, також відома як крайня бідність, визначається як відсутність достатніх ресурсів для задоволення основних життєвих потреб. Це означає відсутність доступу до питної води, їжі та медичного обслуговування. Межа абсолютної бідності, зазвичай, визначається з огляду на доходи: якщо прожитковий мінімум країни, у якій проживає людина чи сім'я, вищий за дохід цієї людини чи сім'ї, то вони вважаються бідними. Ця межа повинна бути однаковою для всіх країн і культур, не залежати від розподілу доходів. Цей абсолютний показник має враховувати лише індивідуальну видаткову спроможність і не залежати від будь-яких змін у розподілі доходу. Логіка, що стоїть за абсолютними обмеженнями, полягає в тому, що просте виживання вимагає однакової кількості ресурсів у всьому світі, і однакові стандарти повинні застосовуватися до всіх, якщо політику та прогрес порівнювати правильно.

Хоча абсолютна межа бідності може бути дещо довільною, вона дозволяє легше порівнювати рівень бідності в різних місцях і часі. Варто враховувати, що потреби в матеріальних благах для виживання різняться в різних регіонах, наприклад, через кліматичні умови. Наприклад, люди, які живуть у країнах Скандинавії, потребують джерела тепла в холодні місяці, тоді як люди, які проживають ближче до екватора, його не потребують.^[7]

Згідно з декларацією ООН, підписаною на Всесвітньому саміті з соціального розвитку в Копенгагені в 1995 році, абсолютна бідність – це «стан, що

характеризується серйозним позбавленням основних потреб людини, в тому числі продовольства, чистої питної води, санітарії, охорони здоров'я, житла, освіти та інформації. Вона залежить не лише від доходів, але й від доступу до послуг».^[8]

У документі «показники бідності і голоду», написаному Девідом Гордоном для ООН, абсолютна бідність визначається як нездатність задовольнити будь-які дві з наступних восьми основних потреб:

- Харчування: індекс маси тіла повинен бути більше 16.
- Безпечна питна вода: вода повинна надходити не тільки з річок і ставків, але й бути доступною поблизу (менше 15 хвилин ходьби в один бік).
- Санітарні приміщення: в будинку або біля нього має бути туалет або умивальна кімната.
- Здоров'я: доступне лікування важких захворювань і вагітності.
- Житло: у будинках повинно проживати не більше 4 осіб на одну кімнату. Підлога не повинна бути із землі, мулу чи глини.
- Освіта: кожен повинен відвідувати школу або іншим чином навчитися читати.
- Інформація: кожен повинен мати вдома доступ до газети, радіо, телебачення, комп'ютера чи телефону.
- Доступ до послуг: цей пункт точно не визначений, але він часто використовується для позначення повного спектру послуг: освіти, охорони здоров'я, юридичних, соціальних і фінансових (кредитних) послуг.

Наприклад, людина, яка проживає в будинку з земляним дахом, є позбавленою житла та укриття. Люди, які ніколи не ходили до школи і не мали змоги освоїти читання, вважаються позбавленими освіти. Людина без газети, радіо, телебачення, комп'ютера чи телефону відчуває гостру нестачу інформації. Усі люди, які відповідали будь-яким двом із цих умов — наприклад, вони не мають доступу до лікування і не мають безпечної доступної питної води — вважаються такими, що живуть у абсолютній бідності.

У той час, коли абсолютна бідність визначається доходами, відносна бідність визначається у порівнянні зі становищем інших людей в суспільстві та

економіці. Тобто людина може бути відносно бідною, а не абсолютно бідною, якщо вона здатна задовольнити свої базові потреби. Наприклад, сім'я може вважатися бідною, якщо вона не може дозволити собі відпустку, чи купити подарунки дітям на свята або не може відправити їх вчитися до університету. Ці обставини можуть вказувати на відносну бідність, коли порівнюються з іншими сім'ями чи людьми в суспільстві.

Відносна бідність може спостерігатися, з огляду на відносне становище на рівні суспільства або міжнародної спільноти. Іноді вона розглядається як менш серйозна проблема, особливо в тих суспільствах, де немає гострої проблеми з абсолютною бідністю. Варто відзначити, що відносна бідність стосується питань справедливості розподілу, тоді як абсолютна бідність пов'язана з базовими правами і гідністю людини.

Окрім двох основних видів бідності, також існують інші способи визначення типу бідності, на основі соціальних, економічних і політичних аспектів^[9]:

1. Ситуаційна бідність.
2. Бідність поколінь.
3. Сільська бідність.
4. Міська бідність.

Перший вид бідності, який ми б хотіли розглянути, це ситуаційна бідність — це тимчасовий стан, коли люди опиняються за межею бідності через непередбачувані обставини. Ці обставини можуть включати такі фактори, як втрата роботи, наприклад, закриття підприємства, скорочення штату чи інші ситуації, які призводять до втрати джерела доходу; серйозні або хронічні захворювання, травми, що потребують значних витрат на лікування та реабілітацію; стихійні лиха, які призвели до втрати житла, майна, врожаю чи худоби; сімейні кризи, смерть годувальника, народження дитини та інші життєві ситуації, які можуть суттєво ускладнити фінансове становище сім'ї.^[10]

Бідність поколінь — це стійкий стан, коли люди протягом щонайменше двох поколінь живуть за межею бідності, вона є концепцією, яка вказує на те, що

бідність може передаватися від одного покоління до іншого. Зазвичай цей стан викликаний такими факторами^[11]:

- Низький рівень освіти: Відсутність освіти або низький рівень освіти ускладнює людям знайти роботу з гідною зарплатою.
- Відсутність навичок: Нестача необхідних навичок для роботи в сучасній економіці.
- Дискримінація: Дискримінація за расою, етнічною приналежністю, статтю, інвалідністю або іншими факторами може обмежувати можливості людей для працевлаштування та самореалізації.
- Недоступність соціальних послуг: Нестача доступу до якісної освіти, охорони здоров'я, житла та інших соціальних послуг.

Сільська бідність вказує на той економічний та соціальний стан, коли мешканці сільських районів стикаються з обмеженими можливостями, низьким рівнем доходу, нестачі предметів першої необхідності та іншими труднощами, пов'язаними з їхнім сільським життям. На заміській території менше можливостей працевлаштування, менше доступу до послуг, менше підтримки людей з обмеженими можливостями та можливостей якісної освіти. Люди, як правило, живуть переважно за рахунок сільського господарства та іншої чорної роботи, доступної для околиць. Основні аспекти сільської бідності включають:

- Обмежений доступ до освіти: сільські громади можуть стикатися з відсутністю або обмеженим доступом до якісної освіти, що обмежує можливості для розвитку навичок та конкурентоспроможності на ринку праці.
- Відсутність інфраструктури: низький розвиток інфраструктури, такий як відсутність нормальної дороги, водопостачання та енергетика, може обмежувати можливості економічного та соціального розвитку в сільських громадах та призводить до соціальної ізоляції.
- Аграрна залежність: часто сільські громади сильно залежать від сільськогосподарської діяльності, вони можуть стати вразливими до

коливань цін на продукцію та інших ризиків, що призводить до нестабільності доходів.

- Географічна залежність: певні регіони знаходяться на територіях із негостинно жорстким географічним ландшафтом, що робить розвиток недосяжним. Мешканці цих територій, як правило, стикаються з відсутністю доступу до предметів першої необхідності, і влада може бути мало зацікавлена в просуванні розвитку таких територій, тим самим піддаючи місцеве населення несприятливим наслідкам бідності.
- Недостатній доступ до ринків: на сільських територіях мало можливостей для працевлаштування. Доступною є робота пов'язана тільки з сільським господарством. Не маючи доступу до інших ринків праці, сільські працівники продовжують працювати за надзвичайно низьку заробітну плату на роботах у сільському господарстві, які, як правило, мають сезонні коливання та, отже, низьку гарантію доходу.^[12]

Останній вид бідності, який ми хочемо розглянути, це міська бідність. Міська бідність — це форма бідності, яка особливо помітна в мегаполісах, що характеризується поганими життєвими умовами та доходами, а також відсутністю основних комунальних послуг для гідного рівня життя. Основними факторами, які можуть викликати цю форму бідності, можуть бути:

- Висока конкуренція на ринку праці: міста часто пропонують більше можливостей для зайнятості, ніж сільська місцевість, але водночас інтенсивна конкуренція може ускладнити знаходження стабільної та достатньо оплачуваної роботи.
- Високі витрати на житло: у міських районах часто спостерігаються високі вартості житла, що може ставити під загрозу економічну стабільність та доступ до прийняттого життя для людей з низьким рівнем доходів.
- Соціальна ізоляція: люди, які живуть у бідних міських районах, можуть відчувати соціальну ізоляцію та стикатися з відчуттям відокремленості від різних соціальних можливостей.

- Висока інфляція цін: ціни на товари та послуги в міських районах часто вищі, ніж у заміських, що може створювати труднощі для людей із обмеженими можливостями.^[13]

У підсумку важливо підкреслити, що бідність — це комплексне явище, що включає в себе різноманітні аспекти, такі як економічні, соціальні, культурні та політичні фактори. Аналіз різних видів та причин бідності дає нам можливість краще розуміти її природу та походження, а також розробляти більш ефективні стратегії боротьби з цим явищем.

1.3 Підходи міжнародних організацій до вимірювання рівня бідності

Вимірювання рівня бідності є важливою задачею, і це виконується різними організаціями та установами. Кожна країна у світі має громадян, які проживають за межею бідності, також уряд кожної країни має інформацію про цих людей і їх кількість. Збором інформації, зазвичай займаються національні статистичні органи. До прикладу, в Україні дані про бідність збирає Державна служба статистики, у Сполучених Штатах Америки цим займається Бюро перепису населення, а в Німеччині — Федеральне статистичне відомство (Destatis).

Щодо світової статистики бідності, то існують різні світові організації, що збираються та аналізують дані: Світовий банк, Організація Об'єднаних Націй, Організація економічного співробітництва та розвитку та інші.

Світовий банк використовує монетарний підхід до вимірювання рівня бідності. Цей підхід ґрунтується на межі бідності, яка визначається як мінімальний рівень доходу, необхідний для задоволення основних потреб життя. Межа бідності Світового банку розраховується на основі паритету купівельної спроможності, який враховує різницю в цінах на товари та послуги в різних країнах.

Існує два рівня бідності:

- Абсолютна або крайня форма бідності: Визначається як недостатність доходів для задоволення базових життєвих потреб. Наприклад, вимірюється відсоток населення, яке вживає менше їжі, ніж необхідно для підтримки організму (приблизно 2000—2500 калорій на день). Межа цього рівня

бідності складає \$2.15 на день. Значення міжнародної межі бідності було отримано з наборів національних меж бідності найбідніших країн світу — меж, які відображають соціальні та економічні оцінки у кожній країні, щодо кількості коштів потрібних людині, щоб задовольняти основні потреби та жити без бідності. Межа в \$2.15 була середньою національною межею бідності для 15 із цих дуже бідних країн.^[14] Висновком є те, що якщо \$2.15 є сумою для закриття основних потреб людини в деяких з найбідніших країн світу, то цю суму можна розглядати як абсолютний мінімальний поріг для визначення бідності в усіх країни.

- Відносна форма бідності: Розглядає бідність як соціально визначену і залежну від соціального контексту. Наприклад, порівнює загальне багатство найбіднішої третини населення з багатством найбільш заможного 1% населення. Цей підхід дозволяє враховувати нерівність доходів. Існує дві межі цього рівня бідності – \$3,65 та \$6,85 на день. Ці додаткові дві межі існують, зокрема, для країн із середнім рівнем доходу та для країн з високим рівнем доходу. Ці дві додаткові межі є середніми значеннями національних меж бідності у країнах з доходом нижче середнього і з доходом вище середнього відповідно.^[15]

Рівень бідності розраховується як відсоток населення, яке живе за межею бідності. Світовий банк використовує дані досліджень домашніх господарств, які проводяться національними статистичними відомствами країн за підтримки Світового банку.^[16]

Організація Об'єднаних Націй також має підходи для вимірювання рівня бідності, цим здебільшого займається Програма розвитку ООН. Перший підхід є монетарним, простими словами це є «бідність за доходами», Програма розвитку ООН використовує такі ж показники для визначення рівня бідності, як і Світовий банк, а саме \$2.15 для країн із середнім низьким достатком, \$3,65 – для країн із доходом нижче середнього, та \$6,85 – для країн з доходом вище середнього. Також ПРООН використовує декілька індексів для вимірювання бідності: Індекс

людського розвитку (ІЛР), Індекс людської бідності (ІЛБ) та Індекс багатовимірної бідності (МРІ).

У першій Доповіді про людський розвиток у 1990 році ПРООН запропонувала виміряти прогрес розвитку країн за допомогою індексу людського розвитку (ІЛР). ІЛР базувався на фундаментальних принципах людського розвитку, йдеться про те, що добробут є багатовимірним і охоплює численні аспекти людського життя, у тому числі, як люди взаємодіють один з одним і з нашим фізичним середовищем.^[17] Індекс людського розвитку (ІЛР) є сумарним показником середнього досягнення в ключових аспектах людського розвитку: довге та здорове життя, знання та гідний рівень життя. ІЛР є середнім геометричним нормалізованих індексів для кожного з трьох вимірів. Вимір здоров'я оцінюється за очікуваною тривалістю життя при народженні, вимір освіти вимірюється середнім числом років навчання для дорослих віком 25 років і старше та очікуваних років навчання для дітей у віці вступу до школи. Рівень життя вимірюється валовим національним доходом на душу населення. ІЛР використовує логарифм доходу, щоб відобразити зменшення значення доходу зі збільшенням ВНД. Оцінки для трьох вимірних індексів ІЛР потім об'єднуються в зведений індекс із використанням середнього геометричного.^[18]

У 1997 році у Доповіді про людський розвиток, ПРООН представила перший багатовимірний показник бідності: Індекс людської бідності (ІЛБ). Протягом багатьох років ПРООН працювала з науковцями над розробкою та вдосконаленням методів аналізу бідності. Індекс людської бідності вимірює депривацію за трьома аспектами, а саме здатність до виживання (вимірюється, у країнах, що розвиваються, за вразливістю до ранньої смерті визначається як смерть раніше вік 40 років), здатність бути освіченим (вимірюється неграмотністю дорослого населення) та наявність доступу до приватного доходу, а також до державного забезпечення (вимірюється часткою недоїдаючих дітей віком до 5 років та часткою людей, які не мають доступу до безпечної води).^[19]

Одним із найповніших показників бідності є Індекс багатовимірної бідності (МРІ), розроблений ПРООН у співпраці з Оксфордською Ініціативою з бідності та

людського розвитку, і вперше опублікований у двадцятому виданні Доповіді про людський розвиток у 2010. Він використовує десять показників для вимірювання трьох критичних аспектів бідності на індивідуальному рівні: матеріальні стандарти життя, освіта та здоров'я. МРІ розраховується на основі трьох основних компонентів:

1. Дохід:

- a. ООН використовує національні межі бідності, які ґрунтуються на вартості життя в кожній країні.
- b. Ці межі бідності використовуються для визначення того, чи вважається домогосподарство бідним.

2. Освіта:

- a. ООН використовує рівень грамотності та кількість років навчання для вимірювання рівня освіти.

3. Охорона здоров'я:

- a. ООН використовує дитячу смертність, очікувану тривалість життя та доступ до медичного обслуговування для вимірювання рівня охорони здоров'я.

Для кожного компоненту МРІ розраховується показник депривації. Цей показник показує відсоток людей, які живуть в бідності за даним компонентом. МРІ розраховується як сума показників депривації по трьом компонентам: $\text{МРІ} = \text{показник депривації за доходом} + \text{показник депривації за освітою} + \text{показник депривації за охороною здоров'я}$. МРІ може варіюватися від 0 до 1. Чим вище значення МРІ, тим вищий рівень бідності в країні.^[20]

Організація економічного співробітництва та розвитку, як і вище представлені організації визначає бідність за допомогою як відносної межі, так і «абсолютної».

- Відносна бідність: відносний поріг бідності виражений у відсотках від середнього рівня розподіленого доходу, вираженого в номінальних величинах (поточні ціни). Таким чином, цей поріг змінюється з часом, оскільки середній дохід змінюється. Використовуються два відносних

пороги бідності: перший встановлений на рівні 50% від середнього еквівалентного розподіленого доходу всього населення, другий встановлений на рівні 60% цього доходу.

- «Абсолютна» бідність: межа абсолютної бідності встановлюється на рівні 50% від середнього доходу, який спостерігався у певному базовому році (конкретний рік у минулому, який використовується як точка відліку для встановлення межі бідності) у минулому. Цей поріг щороку коригується з урахуванням інфляції, щоб залишатися постійним у реальному вираженні з часом.

Для характеристики бідності використовує два типи показників:

- Коефіцієнт чисельності, розрахований як кількість осіб у розглянутій групі, з чистим доходом домогосподарства на одного еквівалентного члена нижче межі бідності, виражений у відсотках від загальної кількості осіб у розглянутій групі.
- Коефіцієнт глибини бідності - це показник, який вимірює середню величину, на яку доходи бідних не досягають межі бідності. Іншими словами, він показує, наскільки, в середньому, бідні люди знаходяться нижче встановленого рівня бідності.

Пороги бідності розраховуються на основі всього населення. Іншими словами, показники бідності для різних підгруп населення обчислюються на основі середнього доходу для всього населення.^{[21][22]}

Підсумовуючи, різні міжнародні організації використовують різноманітні підходи та інструменти для визначення рівня бідності, що відображається у розмаїтті індексів, індикаторів та методів вимірювання. Такий підхід дозволяє отримати більш повне та об'єктивне уявлення про рівень бідності у різних регіонах світу. Однак, важливо пам'ятати, що жоден індекс не може повністю охопити всі аспекти бідності, тому важливо враховувати контекстуальні особливості та реалії кожної конкретної країни чи регіону. Тільки взаємодія та співпраця між міжнародними організаціями, урядами та місцевими громадами

може сприяти покращенню якості вимірювання бідності та розробці ефективних стратегій зменшення цього соціального явища.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ГЛОБАЛЬНОГО РІВНЯ БІДНОСТІ

2.1 Оцінка глобального рівня бідності

У сучасному світі досі існують певні виклики, що перешкоджають скороченню бідності. Це такі проблеми, як політична та економічна нестабільність, поширена гендерна нерівність, переслідування меншинств, нестабільна кліматична ситуація та інші. І хоча бідність має місце у кожному куточку землі, на певних територіях її рівень значно вищий, ніж на інших, і на це впливають різні фактори. Для того, щоб визначити які саме це фактори, хто є лідерами та аутсайдерами у рейтингу бідності, ми проаналізували дані, які представляють Офіс звіту про людський розвиток Програми розвитку ООН (HDRO) та Оксфордської Ініціативи з бідності та людського розвитку (ОПНІ). Глобальний індекс багатовимірної бідності (MPI) за 2023 рік презентує дані 110 країн світу, що розвиваються, сума населення яких складає 6,1 мільярд людей, що становить 92% населення країн, що розвиваються.^{[23][24]}

У цих 110 країнах, 1,1 з 6,1 мільярда людей є бідними. Розуміння того, де живуть бідні люди має вирішальне значення для ефективної боротьби з цією проблемою та формування політики, оскільки це дозволяє не лише локалізувати та оцінити розміри бідності в різних регіонах, а й розробляти належні стратегії та програми, які адаптовані до конкретних потреб та умов місцевого населення.

На карті світової бідності (рис. 1), на наступній сторінці, зображені країни світу та відсоток населення, що живе за національною межею бідності (та межа, яку влада вважає прийнятною для країни, вона може значно відрізнятися в різних країнах).

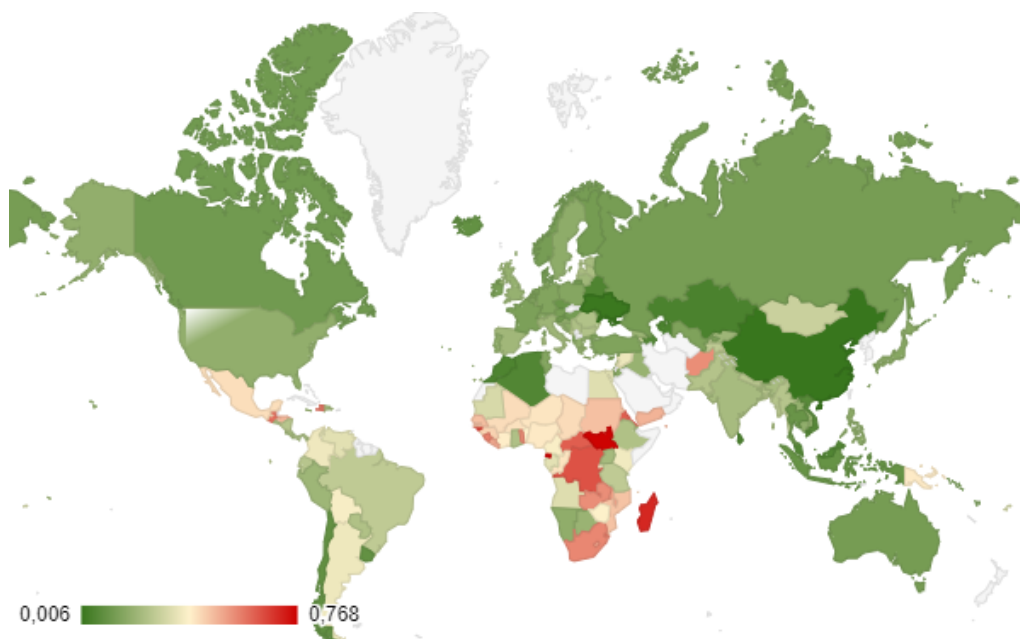

Рисунок 2.1 – Карта світової бідності^[25]

Аналіз місць бідності допомагає ідентифікувати ключові фактори, що спричиняють бідність, та виявляти найбільш вразливі групи, що потребують негайної уваги та підтримки. На карті рис. 2.1 чітко видно, що деякі регіони страждають від бідності більше за інших.

Частка та кількість бідних по регіонах

(млн)

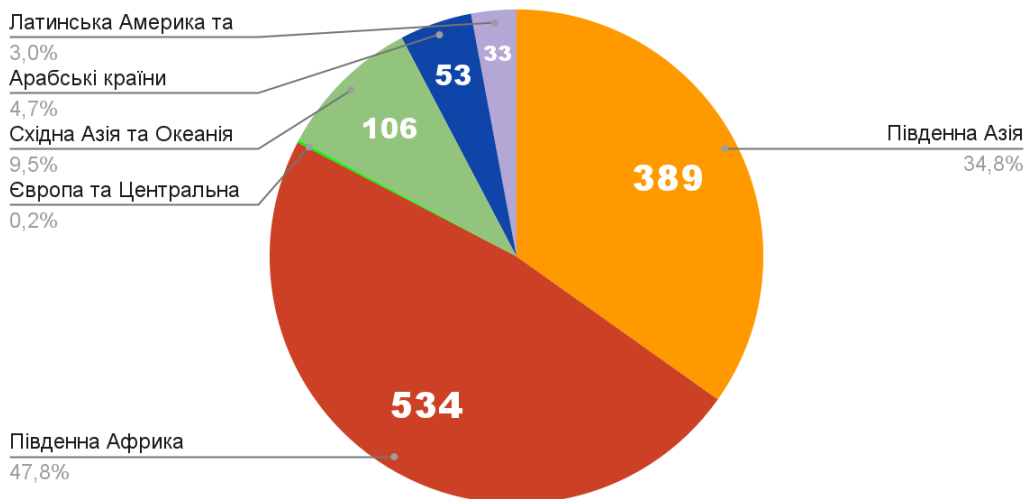

Рисунок 2.2 – Частка та кількість бідних по регіонах^[25]

Проаналізувавши рис. 2.2, можна побачити, що приблизно п'ять із шести бідних людей проживають в Африці на південь від Сахари (534 мільйони, що складає близько 47,8%) або Південній Азії (389 мільйонів, що у відсотках є

34,8%). На третьому місці серед регіонів за рівнем бідності розташовується Східна Азія та Океанія, 106 млн осіб, що живуть за межею бідності, проживають саме там, що складає 9,5% від усього числа. Удвічі менша кількість бідних проживає в Арабських країнах, а саме 53 млн людей, у процентному еквіваленті це 4,7%. 33 млн осіб, що є за межею бідності, знаходяться в Латинській Америці та Карибах і це 3%. А найменша частка бідних проживає в Європі та Центральній Азії, а саме 2 млн людей, що складає 0,2%.

Більше половини (566 мільйонів) з 1,1 мільярда бідних людей – це діти до 18 років. В Африці на південь від Сахари проживає близько 54,1% бідних дітей. У Південній Азії проживає 177 мільйонів бідних дітей, або 31%. Існує кілька факторів, які можуть пояснити, чому бідність частіше зустрічається в Африці на південь від Сахари та Південній Азії порівняно з іншими регіонами світу:

- Економічні умови: В обох цих регіонах існують економічні проблеми, такі як низький рівень доходів, велика безробіття, обмежений доступ до освіти та медичних послуг. Ці умови призводять до зростання кількості людей, які живуть у бідності.
- Нерівномірний розподіл багатства: Багатство в цих регіонах нерівномірно розподілене. Часто вони мають багатий верхівковий клас, але велика частина населення живе в умовах бідності.
- Конфлікти та нестабільність: Багато країн у цих регіонах стикаються з політичними конфліктами та соціальною нестабільністю, що призводить до зниження рівня життя і погіршення економічної ситуації.
- Природні катастрофи: Африка на південь від Сахари та Південна Азія часто стикаються з природними катастрофами, які можуть виснажити економіку та погіршити стан життя людей.

У той же час, в Європі та Центральній Азії, де містяться менші частки бідності, існують більш розвинуті економіки, більше можливостей для освіти та зайнятості, а також стабільніша політична ситуація, що в цілому сприяє меншому рівню бідності.

Рівень бідності за місцем життя

Кількість бідних (млн)

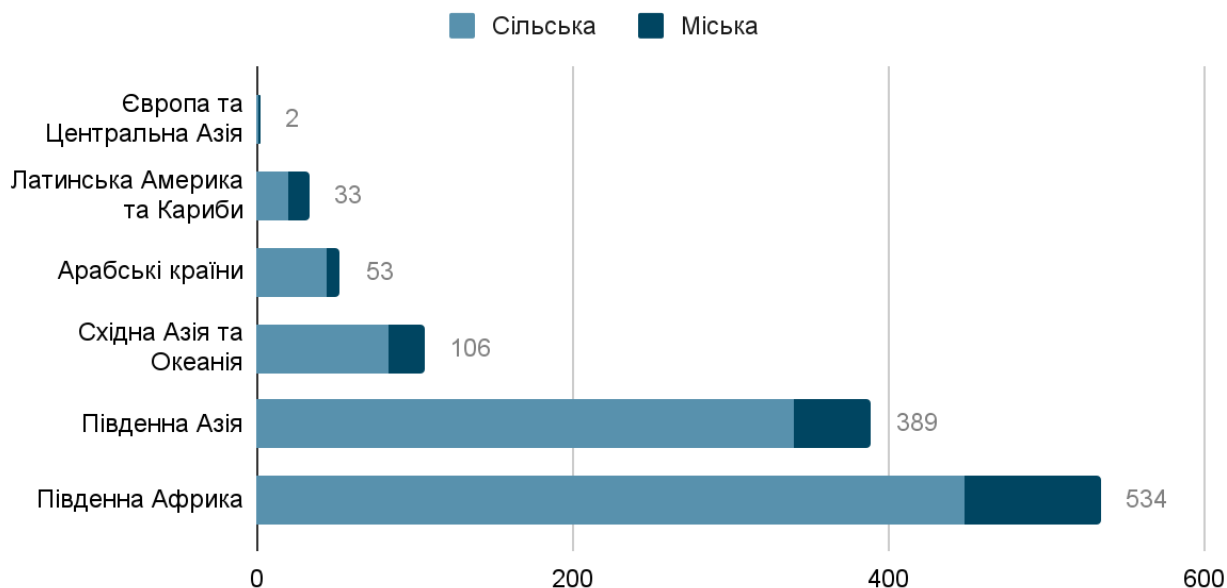

Рисунок 2.3 – Рівень бідності за місцем життя^[25]

Звернувши увагу на рис. 2.3, можна визначити, що майже 84% бідних мешкають у сільській місцевості, а сільська бідність домінує в кожному регіоні. Різниця між селом і містом є колосальною у будь-якій частині світу, найбільш вражаючою вона є у Південній Азії, де майже 340 млн (87,5%) бідних мешкають у сільській місцевості, порівняно з 49 млн (12,5%) у містах, що можна побачити на діаграмі рис. 2.3. Також, яскраво виражена різниця між сільським і міським рівнем бідності існує в Арабських країнах, у регіоні близько 84% осіб, що живуть за межею бідності, проживають поза містом, і лише 16% – у ньому.

Ця нерівність існує через певну низку факторів:

- Обмежені можливості для заробітку: У сільських районах часто відсутні різноманітні можливості для заробітку порівняно з міськими районами. Сільське населення зазвичай залежить від сільського господарства або місцевих ремесел, які можуть бути менш прибутковими або нестабільними.
- Недостатня інфраструктура та доступ до послуг: Сільські райони часто мають обмежений доступ до освіти, медичних послуг, чистої води та інших

основних послуг. Недостатня інфраструктура ускладнює отримання бідним належної допомоги та можливостей для підвищення рівня життя.

- **Сезонність робіт:** У багатьох сільських господарствах робота є сезонною, що означає, що люди можуть мати проблеми зі заробітком під час певних періодів року.
- **Відсутність соціального захисту:** У сільських місцевостях може бути відсутній або обмежений доступ до соціального захисту, такого як пенсії, медичне страхування та інші соціальні програми, які допомагають зменшити ризик бідності.
- **Міграція до міст:** У багатьох країнах сільське населення мігрує до міст у пошуках кращих можливостей, що може залишати сільські райони з більшим відсотком людей, які залишилися безробітними або проживають у бідності.

У зв'язку з цим, сільське населення часто стикається з більшими викликами у забезпеченні своїх основних потреб, що призводить до переважання сільської бідності в більшості регіонів світу.

Таблиця 2.1 – 10 країн з найбільшим рівнем бідності 2024^[26]

	Країна	Відсоток бідності
1.	Екваторіальна Гвінея	76,8%
2.	Південний Судан	76,4%
3.	Мадагаскар	70,7%
4.	Гвінея-Бісау	69,3%
5.	Еритрея	69%
6.	Бурунді	64,9%
7.	ДР Конго	63,9%
8.	Центральноафриканська Республіка	62%
9.	Гватемала	59,3%
10.	Есватіні	58,9%

Як видно з таблиці 2.1, у десятку країн з найвищим рівнем бідності у світі входять Екваторіальна Гвінея, Південний Судан, Мадагаскар, Гвінея-Бісау, Еритрея, Бурунді, Демократична Республіка Конго, Центральноафриканська Республіка, Гватемала та Есватіні.

У даний момент, Екваторіальна Гвінея перебуває на першому місці за рівнем бідності в світі. Цей показник у країні становить 76,8%, що свідчить про серйозні проблеми у забезпеченні добробуту її населення. Незважаючи на те, що Екваторіальна Гвінея вважається однією з найбагатших країн Африки за ВВП на душу населення, вигоди від значного нафтового багатства країни розподіляються нерівномірно між громадянами. Високий рівень нерівності в доходах, поєднаний з обмеженим доступом до основних послуг, таких як освіта, медичний догляд та санітарія, сприяє постійному підвищенню рівня бідності в Екваторіальній Гвінеї.

З різницею менше ніж у піввідсотка Південний Судан посідає друге місце у списку, з показником 76,4%. Мадагаскар є третьою країною в цьому списку з рівнем бідності 70,7%, за ним йде Гвінея-Бісау з рівнем бідності 69,3%. На п'ятому місці Еритрея з рівнем бідності 69%. Бурунді та Демократична Республіка Конго займають шосте та сьоме місце, з рівнем бідності 64,90% та 63,90% відповідно.

Слідом за ними, Центральноафриканська Республіка має рівень бідності 62%, а Гватемала – 59,30%, Есватіні завершує список, де 58,89% населення живе в бідності.

Таблиця 2.2 – 10 країн з найменшим рівнем бідності 2024^[26]

	Країна	Відсоток бідності
1.	Китай	0,6%
2.	Україна	1,6%
3.	Шрі-Ланка	4,1%
4.	Казахстан	4,3%
5.	Марокко	4,8%

6.	Білорусь	5,0%
7.	Алжир	5,5%
8.	Малайзія	5,6%
9.	Азербайджан	6,0%
10.	В'єтнам	6,7%

Серед країн світу деякі виділяються надзвичайно низькими рівнями бідності. Таблиця 2.2 показує, що Китай лідирує з найнижчим у світі рівнем бідності, який становить лише 0,6%. На другому місці Україна, рівень бідності становить лише 1,6%. Третє місце посідає Шрі-Ланка з показником 4,1%. Четверте місце посідає Казахстан із рівнем бідності в 4,3%, за яким слідує Марокко, де рівень бідності становить 4,8%. На шостому місці знаходиться Білорусь – 5,0%. Далі йдуть Алжир і Малайзія, де рівень бідності становить 5,5% і 5,6% відповідно. Азербайджан із рівнем бідності 6,0% і В'єтнам із рівнем бідності 6,7% завершують десятку країн із найнижчим рівнем бідності.

У таблицях вище, були зображені рейтинги країн з відсотком громадян, що живуть за межею бідності, встановленою урядом відповідної держави, але, як ми зазначали у Підрозділі 1.3, у різних організацій існують різні підходи з визначення рівня бідності. У таблицях нижче будуть наведені такі ж держави, як у таблиці 1 та таблиці 2, але з рейтингом, який подає Світовий банк.

Таблиця 2.3 – Країни з таблиці 2.1, відповідно до рейтингу Світового банку^{[27][28][29]}

	Країна	\$2.15	\$3.65	\$6.85	Рік
	Світ	9%	24.1%	46.9%	2019
1.	Екваторіальна Гвінея	N/A	N/A	N/A	
2.	Південний Судан	67.3%	86.5%	96.6%	2016
3.	Мадагаскар	80.7%	92.4%	98.2%	2012
4.	Гвінея-Бісау	21.7%	56.8%	87.2%	2018
5.	Еритрея	N/A	N/A	N/A	

6.	Бурунді	65.1%	86.7%	96.5%	2013
7.	ДР Конго	69.9%	87.8%	97.4%	2012
8.	Центральноафриканська Республіка	65.7%	85.8%	96.2%	2021
9.	Гватемала	9.5%	25.9%	55.4%	2014
10.	Есватіні	36.1%	58%	78.1%	2016

Хочу нагадати, що у таблиці 2.1 були зазначені країни, з найбільшою кількістю людей, що живуть нижче, ніж визначений рівень бідності для їх держави. У таблиці 2.3 зазначені ті ж самі країни, але з рейтингом, відповідно до Світового банку. Дані подаються, відповідно до року, коли було їх останнє оновлення. На жаль, дані Екваторіальної Гвінеї та Еритреї відсутні. Проте можна побачити, що в 6 з 8 країн (8 країн, дані яких присутні), більше 85% населення проживають на суму менше \$6.85 на день. А в 5 з 8 країн, більше половини жителів, виживають на суму меншу за \$2.15 на день, що є жахаючим результатом.

Таблиця 2.4 – Країни з таблиці 2.2, відповідно до рейтингу Світового банку^{[27][28][29]}

	Країна	\$2.15	\$3.65	\$6.85	Рік
	Світ	9%	24.1%	46.9%	2019
1.	Китай	0.1%	2%	24.7%	2020
2.	Україна	0.03%	0.2%	7.1%	2020
3.	Шрі-Ланка	1%	11.3%	49.3%	2019
4.	Казахстан	0%	0.5%	14.3%	2018
5.	Марокко	1.4%	9.8%	42.1%	2013
6.	Білорусь	0%	0.1%	1.3%	2020
7.	Алжир	0.5%	4%	36.6%	2011
8.	Малазія	0%	0.2%	3.4%	2018
9.	Азербайджан	0%	0.3%	31.3%	2005
10.	В'єтнам	0.7%	3.8%	18.7%	2020

У таблиці 2.4 представлений рейтинг країн з таблиці 2, згідно з даними, які надає Світовий банк. 5 з 10 країн списку мають 0% населення, яке проживає менше ніж на \$2.15 на день. Також менше 1% громадян живуть менше ніж на \$3.65 на день у 6 з 10 країн. Проте в половині країн списку, більше третини жителів існують на суму \$6.85 у день. І тільки у трьох країнах відсоток ції жителів менше 10. Це говорить про те, що, на жаль, те, що вважається середнім, або навіть хорошим рівнем життя у деяких країнах, для світу є бідністю.

Таблиця 2.5 - 10 країн з найбільшим відсотком населення, що живе менше ніж на \$2.15 на день^[30]

	Країна	\$2.15	\$3.65	\$6.85	Рік
	Світ	9%	24.1%	46.9%	2019
1.	Мадагаскар	80.7%	92.4%	98.2%	2012
2.	Мозамбік	74.4%	88.6%	96.1%	2019
3.	Сомалі	70.7%	90.2%	98.6%	2017
4.	Малаві	70.1%	89.1%	97.3%	2019
5.	ДР Конго	69.9%	87.8%	97.4%	2012
6.	Південний Судан	67.3%	86.5%	96.6%	2016
7.	Центральноафриканська Республіка	65.7%	85.8%	96.2%	2021
8.	Бурунді	65.1%	86.7%	96.5%	2013
9.	Замбія	60.8%	78%	91%	2015
10.	Руанда	52%	78%	92.2%	2016

Таблиця 2.5 показує 10 країн з найбільшим відсотком населення, що живе менше ніж на \$2.15 на день, хоча дані більшості країн є застарілими, проте можна побачити, на першому місці розташований Мадагаскар, де більше 80% населення виживає менше ніж на \$2.15. На другому місці Мозамбік, у якому майже 75% населення вважаються абсолютно бідними, Сомалі розташоване на третьому, з показником 70,7%. Країна Малаві знаходиться на четвертому місці маючи близько 70%, а на п'ятому, з мінімальним розривом, знаходиться Демократична Республіка

Конго. Також хочу зауважити, що у кожній з цих 10 країн, більше 90% населення проживає менше ніж на \$6.85 на добу.

2.2 Напрями та механізми подолання бідності на глобальному рівні

У світі, де бідність залишається однією з найважливіших та найскладніших проблем, важливо розуміти, що вона потребує невідкладних та комплексних заходів для її подолання. Зростання світової економіки та технологічний прогрес створюють нові можливості для зменшення бідності, але водночас створюють нові виклики. У даному розділі ми розглянемо напрями та механізми, які використовуються на глобальному рівні для боротьби з бідністю.

Хотілося б почати з такого напрямку подолання бідності, як економічне зростання. Економічне зростання є одним із найважливіших факторів у подоланні бідності, оскільки воно сприяє збільшенню виробництва, створенню нових робочих місць та підвищенню рівня доходів. Стрімке економічне зростання, як у Китаї та інших розвиваючихся країнах, показує, що такий підхід може значно вплинути на зменшення кількості осіб, які перебувають у крайній бідності. Однак ефективність цього підходу може варіюватися залежно від конкретних умов і контексту кожної країни. Ключовою складовою економічного зростання є стійкість та включеність, що означає, що всі шари населення мають доступ до можливостей, які пропонує економічний розвиток. Для успішного впровадження цього напрямку необхідна ефективна економічна політика, інвестиції у розвиток інфраструктури, підтримка малого та середнього бізнесу, а також забезпечення регулювання, яке захищає інтереси найбільш вразливих груп населення.^[31]

Похідний від економічного зростання напрямок подолання бідності – це підвищення рівня продуктивної зайнятості населення. Даний напрямок сприяє забезпеченню стабільних доходів та поліпшенню рівня життя. Створення нових робочих місць відкриває можливості для безробітних та маргіналізованих груп населення, дозволяючи їм заробляти власні кошти та забезпечувати себе та свої сім'ї. Крім того, підвищення заробітних плат допомагає зменшити нерівність та відстань між багатими і бідними. Для ефективної реалізації цього напрямку

важливо створювати не лише кількісно, але й якісно високорентабельні робочі місця, що вимагає розвитку конкурентоспроможної економіки, інвестицій у розвиток освіти та навичок, а також створення сприятливого бізнес-середовища. Також важливо регулювати ринок праці, щоб гарантувати справедливі умови та захист прав працівників. Крім того, необхідно розробляти політики, спрямовані на зменшення нерівності у заробітних платах, включаючи мінімальну заробітну плату, регулювання ринків праці та соціальні програми захисту працівників.^[32]

У 2021 році 53% населення світу – 4,1 мільярда людей – не користувалися жодною формою соціального захисту, що є вражаючим числом. Тому наступний важливий напрямок подолання бідності це реформування системи соціальної підтримки. Це дозволяє ефективніше спрямовувати ресурси та допомогу до найбільш вразливих шарів населення. Консолідація всіх соціальних програм і видів допомоги на основі оцінки сукупного доходу сім'ї є одним із способів удосконалення цієї системи. Це означає, що допомога буде надаватися з урахуванням всіх джерел доходу сім'ї, що дозволяє уникнути подвійного отримання допомоги та забезпечити більш справедливий розподіл ресурсів. Додатково, реформування може включати спрощення процедур отримання допомоги, зменшення бюрократичних перешкод та покращення моніторингу та оцінки ефективності програм. При цьому важливо забезпечити, щоб соціальна підтримка була доступною для всіх, хто її потребує, а також щоб вона сприяла вихідці з бідності шляхом стимулювання праці та розвитку.^[33]

Ще один напрямок боротьби з бідністю, який сприяє створенню справедливого та інклюзивного суспільства для всіх – це боротьба з нерівністю та інтеграція осіб з обмеженими фізичними можливостями у суспільне життя. Цей напрям включає в себе різноманітні заходи, спрямовані на забезпечення рівних можливостей для всіх громадян, незалежно від їхньої статі, раси, етнічного походження чи фізичних можливостей. До цих заходів входить зменшення гендерної та расової дискримінації, що дозволяє всім людям мати рівний доступ до ресурсів, освіти, робочих місць та медичної допомоги. Крім того, цей напрям передбачає створення інклюзивного середовища для осіб з обмеженими

фізичними можливостями, включаючи встановлення доступної інфраструктури, надання підтримки та послуг для їхнього розвитку та самореалізації. Важливо підкреслити, що ці заходи сприяють не лише зменшенню бідності, а й зміцненню соціальної справедливості та підвищенню загального рівня благополуччя в суспільстві.^{[32][34]}

Останній, але не менш важливий за всі інші напрям, який ми хочемо зазначити – це подолання бідності через забезпечення миру та безпеки. Цей метод спрямований на зменшення рівня бідності та кількості біженців. Конфлікти, війни та насильство є серйозними перешкодами для розвитку та процвітання, що призводять до знищення інфраструктури, руйнування економіки та вимушеного переміщення населення. Забезпечення миру та безпеки включає в себе розробку та впровадження міжнародних миротворчих та конфліктолагоджувальних програм, врегулювання конфліктів за допомогою дипломатичних засобів, а також підтримку місцевих ініціатив щодо співіснування та примирення. Цей підхід дозволяє створити стабільні умови для розвитку економіки, залучення інвестицій та реалізації соціальних програм, що сприяють зменшенню бідності та забезпеченню сталого розвитку.^[35]

У вічному пошуку ефективних шляхів подолання бідності на глобальному рівні, ми звертаємо увагу не лише на напрями дій, але й на конкретні механізми, що допомагають досягти цієї мети, адже, важливо не лише знати куди йти, але й мати засоби дійсно дістатися туди. Вивчення механізмів боротьби з бідністю дозволить зрозуміти, як краще використовувати наявні ресурси, як максимально ефективно спрямовувати їх на найбільш важливі напрямки, та як спільно досягати загальної мети – створення більш справедливого та благополучного світу.

Міжнародна допомога відображає складний механізм взаємодії між розвиненими країнами та країнами, що розвивається, який є важливим у боротьбі з глобальною бідністю, спрямований на підтримку економічного розвитку. Цей механізм включає різноманітні форми допомоги, такі як:

- фінансова допомога
- технічна допомога

- надання знань та технологій
- розвиток інфраструктури та освіти.

Розвинені країни, такі як США, країни Європейського Союзу, Канада, Австралія та Японія, часто надають значну фінансову допомогу країнам, що розвиваються. Ці кошти можуть бути використані для реалізації різноманітних програм, включаючи ті, що спрямовані на підтримку економічного розвитку, поліпшення освіти та охорони здоров'я, а також на захист довкілля. Розвинені країни, які мають значні економічні ресурси, надають фінансову допомогу країнам, що розвиваються, з метою сприяння їхньому сталому розвитку. Ця допомога може бути надана у вигляді грантів, позик або інвестицій у проекти, спрямовані на розвиток галузей, таких як освіта, охорона здоров'я, сільське господарство, енергетика та інфраструктура. Крім фінансової допомоги, розвинені країни також надають технічну підтримку у вигляді консультування та навчання у галузі управління, технологій та планування розвитку. Ці заходи спрямовані на підвищення потенціалу країн, що розвиваються та підтримку їхнього самостійного економічного зростання, що в свою чергу сприяє зменшенню рівня бідності та підвищенню якості життя населення.^{[36][37][38]}

Однак важливо зазначити, що ефективність міжнародної допомоги може значно варіюватися і залежить від багатьох факторів, включаючи якість управління в країні-реципієнті, специфіку використання коштів та ступінь залучення місцевих громад. Тому важливо, щоб міжнародна допомога була частиною більш широкої стратегії подолання бідності, яка б враховувала місцеві умови та потреби.

Глобальне партнерство відображає сучасний підхід до подолання бідності, який ґрунтується на спільних зусиллях країн, міжнародних організацій, громадянського суспільства та приватного сектору. Ця співпраця включає обмін знаннями, технологіями та ресурсами з метою створення ефективних стратегій і програм, спрямованих на підтримку розвитку та зменшення бідності. Глобальне партнерство розширює можливості для реалізації проектів у сферах освіти,

охорони здоров'я, розвитку інфраструктури та інновацій, що сприяє створенню стійких та інклюзивних економічних систем у всьому світі.^{[39][40]}

Мікрокредитування є одним з ефективних механізмів у подоланні бідності, оскільки воно сприяє економічному самовдосконаленню малозабезпечених груп населення. Цей механізм полягає у наданні невеликих сум грошей людям, які не мають доступу до традиційних банківських послуг, з метою розвитку власного бізнесу або покращення життєвих умов. Мікрокредити можуть використовуватися для створення або розширення малих підприємств, закупівлі інструментів чи обладнання для сільського господарства, отримання освіти або навчання професійним навичкам. Однією з ключових переваг мікрокредитування є те, що воно стимулює самостійність та підприємництво серед найбільш вразливих шарів населення, дозволяючи їм вийти з кола бідності шляхом власної праці та ініціативи. Такий підхід сприяє не лише зменшенню бідності в окремих сім'ях, але й сприяє створенню стійких мікроекономічних систем у регіонах, що відображається на загальному соціальному та економічному розвитку спільнот.^[41]

Ще один механізм допомоги подолання бідності – це освітні програми. Вони сприяють розвитку людського капіталу і забезпечують населення необхідними навичками і знаннями для покращення їхнього соціально-економічного статусу. Багато організацій та урядів інвестують у такі програми з метою допомогти людям отримати навички, які необхідні для знаходження роботи та покращення життя.^[42]

Освітні програми, часто запроваджені за участю як урядових, так і неурядових організацій, враховують різні вікові та соціальні потреби, а також ринкові вимоги. Вони можуть включати підвищення грамотності, навчання професійних навичок, підготовку до підприємництва та підтримку доступу до вищої освіти. Крім того, такі програми можуть враховувати індивідуальні потреби та можливості учнів, забезпечуючи адаптоване навчання для людей з обмеженими можливостями або тих, хто проживає у важкодоступних регіонах.

Освітні програми сприяють розвитку інтелектуальних, креативних та пізнавальних здібностей населення, створюючи умови для більш успішного

втілення їхнього потенціалу в економіці та суспільстві загалом. Вони також відкривають нові можливості для розвитку кар'єри та збільшення доходів, що сприяє зменшенню бідності та підвищенню загального рівня життя. Таким чином, освітні програми виступають важливим механізмом у забезпеченні сталого соціального та економічного розвитку суспільства.^[43]

Можна виділити ще один ефективний механізм боротьби з бідністю – це програми здоров'я. Дані програми важливі, оскільки забезпечення доступу до якісних медичних послуг є важливим аспектом в удосконаленні якості життя. Ці програми охоплюють широкий спектр ініціатив, наприклад^[44]:

- Вакцинація: Забезпечення доступу до вакцин допомагає попередити захворювання та зберегти здоров'я.
- Підтримка материнства та дитинства: Програми, спрямовані на здоров'я матерів та малюків, допомагають знизити дитячу смертність та покращити якість життя сімей.
- Боротьба з інфекційними хворобами: Профілактика та лікування інфекцій, таких як ВІЛ/СНІД та туберкульоз, допомагають зберегти здоров'я населення.

Надання доступу до безкоштовних або доступних за ціною медичних послуг допомагає у зменшенні ризику виникнення та поширення захворювань, що може суттєво підвищити продуктивність населення та зменшити витрати на лікування. Програми здоров'я не лише сприяють фізичному благополуччю, а й мають важливе економічне значення, як чинник зниження бідності та підвищення соціально-економічного розвитку.^[45]

У висновку, ми хочемо сказати, що для ефективної боротьби з бідністю необхідно спрямовувати зусилля на кілька ключових напрямків. Зокрема, це включає в себе розвиток ефективних соціальних програм, які спрямовані на підвищення доступу до освіти, охорони здоров'я та соціального захисту, особливо для найбільш вразливих груп населення. Крім того, інвестиції в інфраструктуру, підтримка малого та середнього бізнесу, а також сприяння сільському господарству можуть значно покращити економічне становище населення. Однак

успішне подолання бідності потребує не лише фінансових ресурсів, але й політичної волі, міжнародного співробітництва та системних змін у суспільстві. Тільки поєднання цих напрямів та механізмів може сприяти досягненню глобальної мети - зменшенню бідності та підвищенню якості життя людей по всьому світу.

2.3 Роль міжнародних організацій у боротьбі з бідністю

Сучасна проблема бідності є дуже відчутною у різних регіонах світу та вимагає комплексного та координованого підходу для подолання. Міжнародні організації відіграють важливу роль у боротьбі з бідністю, об'єднуючи зусилля країн та спільнот у глобальному масштабі. Їхня діяльність охоплює широкий спектр заходів, від гуманітарної допомоги та розвитку інфраструктури до реформування систем освіти та охорони здоров'я. Завдяки координації зусиль та міжнародному співробітництву вдається розробляти стратегії та програми, спрямовані на зменшення бідності та покращення якості життя мільйонів людей по всьому світу. У цьому контексті важливо розглянути роль провідних міжнародних організацій, таких як ООН, Світовий банк, Організація економічного співробітництва та розвитку, Міжнародний валютний фонд та інших, у формуванні політики боротьби з бідністю, а також їхню взаємодію з урядами країн та недержавними організаціями на цьому шляху.

Говорячи про ООН, то дана організація у 2015 році розробила Цілі сталого розвитку (ЦСР), також відомі як Глобальні цілі. 17 цілей взаємодоповнюють одна одну, оскільки дії в одній сфері також впливають на результати в інших. “Цілі розвитку — це сміливе зобов’язання завершити те, що ми розпочали, і покінчити з бідністю в усіх формах і вимірах до 2030 року. Це передбачає націлювання на найбільш уразливі верстви населення, збільшення основних ресурсів і послуг, а також підтримку громад, які постраждали від конфліктів і кліматичних катастроф.”^[46]

Отже першою ціллю з цього списку є боротьба з бідністю. Головні завдання цієї боротьби:

- До 2030 принаймні вдвічі зменшити частку людей різного віку, які живуть у бідності в усіх її вимірах згідно з національними визначеннями.
- Системи соціального захисту та заходи, які відповідають національному законодавству, мають бути запроваджені для всіх громадян, включаючи встановлення мінімального рівня. До 2030 року необхідно досягти значного охоплення цими системами та заходами бідних та незахищених верств населення.
- До 2030 року метою є забезпечення рівних прав на економічні ресурси та доступ до основних послуг для всіх чоловіків та жінок, включаючи бідних та вразливі групи населення. Це також охоплює право на володіння та контроль над землею та іншими формами власності, можливість спадкування, користування природними ресурсами, використання новітніх технологій та доступ до фінансових послуг, включаючи мікрофінансування.
- До 2030 року потрібно підвищити стійкість бідних і вразливих груп населення та зменшити їхню вразливість до екстремальних подій, пов'язаних з кліматом, а також до інших економічних, соціальних і екологічних потрясінь і катастроф.
- Забезпечити значну мобілізацію ресурсів з різних джерел, включаючи посилене співробітництво в галузі розвитку. Це має на меті забезпечити країни, що розвиваються, особливо найменш розвинені серед них, адекватними та передбачуваними ресурсами для впровадження програм і політики з викорінення бідності в усіх її вимірах.
- Створити надійні рамки політики на національному, регіональному та міжнародному рівнях, які ґрунтуються на стратегіях розвитку, спрямованих на інтереси бідних верств населення та з урахуванням гендерних аспектів. Ці рамки мають сприяти прискореному залученню інвестицій у заходи зі скорочення бідності.^[47]

Окрім Цілей сталого розвитку, також в Організації Об'єднаних Націй є інші методи боротьби з бідністю. Наприклад, існують програми і фонди ООН, які спрямовані на боротьбу з бідністю:

- ЮНІСЕФ (Дитячий фонд ООН): Ця організація надає життєво важливу допомогу дітям у всьому світі, зосереджуючись на освіті, охороні здоров'я, захисті прав та гуманітарній допомозі. ЮНІСЕФ працює над тим, щоб кожна дитина мала можливість жити здоровим, щасливим та продуктивним життям, незалежно від їхнього походження чи обставин.^[48]
- Всесвітня продовольча програма (ВПП): Ця гуманітарна організація бореться з голодом та недоїданням у всьому світі, надаючи продовольчу допомогу людям, які постраждали від конфліктів, стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій. ВПП також працює над розвитком стійких систем продовольчого забезпечення, щоб допомогти людям стати самодостатніми.^[49]
- ЮНІДО (Програма ООН з розвитку промисловості): Ця організація сприяє стійкому економічному розвитку в країнах, що розвиваються, шляхом підтримки малого та середнього бізнесу, створення робочих місць та стимулювання інновацій. ЮНІДО також допомагає країнам у переході до зеленої економіки.^[50]

ООН надає технічну допомогу країнам у розвитку для реалізації проектів та програм, спрямованих на боротьбу з бідністю. Це може включати:

- Фінансова підтримка: ООН надає гранти та кредити країнам, що розвиваються, для фінансування проектів, спрямованих на подолання бідності. Ці кошти можуть використовуватися для будівництва шкіл, лікарень, інфраструктури, а також для підтримки малого та середнього бізнесу.^[51]
- Консультації: ООН надає експертні консультації та поради урядам, громадянському суспільству та приватному сектору щодо розробки та реалізації ефективних політик та програм боротьби з бідністю.^[52]

- Навчання персоналу: ООН проводить тренінги та навчальні програми для державних службовців, представників громадянського суспільства та інших зацікавлених сторін з питань, пов'язаних з подоланням бідності. Це може включати навчання щодо планування та управління проектами, гендерної рівності, прав людини та охорони навколишнього середовища.^[53]

ООН здійснює моніторинг та оцінку ефективності заходів по боротьбі з бідністю для забезпечення їхньої ефективності та визначення додаткових потреб:

- Збір даних: ООН збирає дані про бідність з різних джерел, таких як переписи населення, опитування та адміністративні записи. Ці дані використовуються для вимірювання рівня бідності, відстеження прогресу в часі та визначення груп населення, які найбільше постраждали від бідності.
- Проведення аналізів: ООН проводить аналізи даних про бідність, щоб зрозуміти причини та наслідки бідності, а також фактори, які впливають на її подолання. Ці аналізи використовуються для розробки більш ефективних програм та політик.
- Публікація звітів: ООН публікує звіти про результати моніторингу та оцінки заходів по боротьбі з бідністю. Ці звіти використовуються для підвищення обізнаності про проблему бідності, а також для сприяння прийняттю політичних рішень.^[54]

Організація Об'єднаних Націй виступає як голос у боротьбі з бідністю на міжнародному рівні, сприяючи прийняттю політичних рішень та міжнародних домовленостей, спрямованих на зменшення бідності та нерівності.

“Група Світового банку активно займається боротьбою з бідністю у всіх її аспектах. Ми базуємося на останніх даних, наукових доказах та аналізі, щоб сприяти розробці політики країн для підвищення якості життя громадян, з особливим акцентом на найбідніші та найвразливіші шари населення” – така теза розташована на сайті Світового банку. Ця організація подає такі кроки стратегії у боротьбі з бідністю:

- Усунення розривів між політичними прагненнями та досягненнями: Часто виникає значна розбіжність між визначеною політикою та її реалізацією на

практиці — між очікуваннями громадян і тим, що вони фактично отримують у повсякденному житті. Політичні цілі можуть бути похвальними, але часто виникають значні перешкоди в їх втіленні, а також розбіжності в тому, кому саме вони приносять користь. Наприклад, на місцевому рівні найбільш непотужні члени спільноти можуть бути відчужені від основних послуг. Тому надзвичайно важливо розробляти стратегії впровадження, які здатні оперативно та гнучко реагувати на ці прогалини, забезпечуючи доступ до послуг усім верствам населення.

- **Покращення навчання, покращення даних:** Від інформації, зібраної в опитуваннях домогосподарств до пікселів, отриманих супутниковими зображеннями, дані можуть стати потужним інструментом для формулювання політики та стимулювання економічної діяльності, що є важливим в боротьбі з бідністю. Сучасні технології забезпечують доступ до більшої кількості даних, ніж коли-небудь раніше, проте їхня потенціальна користь ще не повністю розкрита. Водночас варто пам'ятати, що дані можуть мати як позитивний, так і негативний вплив, тому необхідно укласти соціальний договір, який зміцнює довіру, захищаючи людей від неправомірного використання та шкоди, і працювати в напрямку забезпечення рівного доступу та представництва для всіх груп населення.
- **Інвестиції в готовність і профілактику:** Профілактичні заходи часто мають низьку політичну вигоду через недооцінку катастроф. Люди, які не стикалися з лихом, можуть вважати, що ризики усунені або їх можна легко вирішити. COVID-19 та інші кризи нагадують про важливість інвестицій у заходи готовності та профілактики.
- **Розширення співпраці та координації:** Широке співробітництво та координація є ключовими для внеску у суспільні блага та їх підтримки. Це важливо для сприяння широкому аналізу та вдосконалення даних, які використовуються для формування політики. Також це сприяє формуванню почуття спільної солідарності під час криз та забезпечує, що складні політичні рішення викликають довіру та заслуговують на неї.^[55]

Частиною групи Світового банку є різні фонди та організації, наприклад, Міжнародна асоціація розвитку, яка прагне зменшити бідність, надаючи фінансування програмам та інфраструктурним проектам, які стимулюють економічне зростання, такі як будівництво шкіл, лікарень, доріг і мостів, особливо в найбідніших країнах світу.^[56] Ці проекти сприяють створенню робочих місць, поліпшенню доступу до освіти та охорони здоров'я, а також стимулюють економічне зростання. МАП також підтримує малий та середній бізнес, надаючи кредити та гранти МСП у найбідніших країнах світу. Це допомагає підприємствам розширювати свою діяльність, створювати нові робочі місця та сприяє загальному економічному зростанню. Ця асоціація підтримує сільське господарство, надаючи кредити фермерам у найбідніших країнах. Це допомагає підвищити продуктивність фермерів, поліпшити доступ до ринків та підвищити їхні доходи. Зрештою, МАП надає допомогу у надзвичайних ситуаціях, таких як стихійні лиха та конфлікти, допомагаючи країнам відновити свої базові потреби та відновити життя громадян.^[57]

Наступна організація на своєму сайті надає таку інформацію: “Місія Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) полягає в просуванні політики, яка покращить економічний і соціальний добробут людей у всьому світі. ОЕСР використовує свою багату інформацію з широкого кола тем, щоб допомогти урядам сприяти процвітанню та боротися з бідністю шляхом економічного зростання та фінансової стабільності. ОЕСР допомагає забезпечити врахування екологічних наслідків економічного та соціального розвитку”.^[58]

Ось декілька прикладів того, як ОЕСР бореться з бідністю:

- Дослідження та аналіз: ОЕСР проводить дослідження та аналіз причин та наслідків бідності, а також факторів, які впливають на її подолання. Ці дослідження використовуються для розробки більш ефективних політик по боротьбі з бідністю.
- Розробка політичних рекомендацій: ОЕСР розробляє політичні рекомендації для своїх країн-членів та інших країн щодо того, як найефективніше

боротися з бідністю. Ці рекомендації ґрунтуються на останніх дослідженнях та досвіді країн-членів ОЕСР.

- Надання технічної допомоги: ОЕСР надає технічну допомогу країнам, які розвиваються, у розробці та реалізації політик по боротьбі з бідністю. Ця допомога може включати навчання, консультації та надання ресурсів.
- Підтримка глобальних програм: ОЕСР підтримує ряд глобальних програм, спрямованих на подолання бідності, таких як Ініціатива щодо країн, що розвиваються, та Глобальний партнерський фонд з освіти.
- Заохочення інвестицій: ОЕСР працює над залученням інвестицій з приватного сектору в країни, що розвиваються, щоб сприяти економічному зростанню та створенню робочих місць.

Підсумовуючи, хочу сказати, що міжнародні організації відіграють вирішальну та необхідну роль у глобальному стрімкому розвитку через свої зусилля у боротьбі з бідністю. Їхні програми, проекти та ініціативи спрямовані на підвищення ефективності заходів, спрямованих на зменшення бідності та підтримку найбільш вразливих груп населення. Міжнародні організації мають критичну роль у координації зусиль між країнами, фінансуванні та розробці стратегій, спрямованих на розвиток та зменшення бідності. Вони також відіграють важливу роль у впровадженні інноваційних підходів та практик, які можуть мати значний вплив на поліпшення умов життя у найбідніших регіонах світу. Завдяки спільним зусиллям та співпраці міжнародних організацій здійснюється значний прогрес у досягненні Цілей сталого розвитку, зокрема зменшенні бідності. Проте, щоб досягти значних результатів, необхідно подальше посилення співробітництва, ефективне використання ресурсів та постійне вдосконалення підходів до боротьби з бідністю у всіх її вимірах. Тільки через спільні зусилля та прийняття інноваційних рішень можна забезпечити стає та всеосяжне зменшення бідності та підвищення якості життя людей по всьому світу.

РОЗДІЛ 3

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РІВНЯ БІДНОСТІ В УКРАЇНІ

3.1 Оцінка рівня бідності в Україні

Наша країна зараз переживає один з найважчих часів у своїй історії. Це період становлення нашої держави, як окремої одиниці на світовій арені, – незалежної одиниці. У цей складний час важливо проаналізувати та оцінити рівень бідності в Україні, оскільки він відображає не лише економічні та соціальні виклики, з якими стикається наше суспільство, але й показує, які напрями необхідно розвивати та які механізми використовувати для подолання цих проблем. Відповідно до оцінки рівня бідності ми зможемо зрозуміти, наскільки ефективними є наші соціальні та економічні стратегії, та визначити шляхи подальшого розвитку, спрямовані на покращення якості життя нашого населення. Перш ніж перейти до оцінки рівня бідності в Україні, хочу зазначити, що, у період з 2022 року по теперішній час, дані про рівень бідності у нашій країні Державною службою статистики практично не збираються, адже певні обстеження та дослідження не можуть проводитися демографами та соціологами, згідно з законами, пов'язаними з воєнним станом.

Таблиця 3.1 - Рівень бідності в Україні, згідно оцінки Світового банку^[59]

	Країна	\$2.15	\$3.65	\$6.85	Рік
	Світ	9%	24.1%	46.9%	2019
1.	Україна	0.03%	0.2%	7.1%	2020

Згідно з даними, які Світовий банк надав у 2020 році, що показані у таблиці 3.1, 0.03% населення України проживали менше ніж на \$2.15 на день. Приблизна кількість населення України у 2020 році становила 44 млн громадян, тобто близько 13000 українців вважалися абсолютно бідними. На суму меншу за \$3.65 на добу, у 2020 році, за оцінкою Світового банку, в Україні проживало 0.2% людей, що еквівалентно близько 88000 жителів. Більше 3 млн осіб, у 2020 році в Україні жили на суму \$6.85 у день. Як свідчить сайт Міністерства фінансів України,

приблизний курс долару в 2020 році становив 28 грн, тобто 13000 людей виживало приблизно на 60 грн у день, 88000 – на 100 грн, і більше ніж 3 млн українців, у 2020 році, жили на суму 190 грн на день.^[60]

Як ми зазначали раніше, окрім міжнародних організацій, рівень бідності країни також визначають державні органи, за допомогою встановлення межі прожиткового мінімуму. Як зазначено у статті 1 Закону України “Про прожитковий мінімум”: “Прожитковий мінімум – вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини, збереження його здоров'я набору продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості”.^[61]

Таблиця 3.2 – Диференціація життєвого рівня населення^{[62][63]}

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Чисельність населення із середньодушовими еквівалентними загальними доходами у місяць, нижчими законодавчо встановленого прожиткового мінімуму:							
млн. осіб	3,2	2,5	1,5	0,9	0,5	0,4	0,6
у відсотках до загальної численості населення	8,6	6,4	3,8	2,4	1,3	1,1	1,6
Чисельність населення із середньодушовими еквівалентними загальними доходами у місяць, нижчими фактичного прожиткового мінімуму:							
млн. осіб	6,3	20,2	19,8	13,5	10,6	8,9	8,8
у відсотках до загальної численості населення	16,7	51,9	51,1	34,9	27,6	23,1	23,2
<u>Довідково:</u>							
середньорічний розмір законодавчо встановленого прожиткового мінімуму (у середньому на одну особу в місяць, грн)	1176	1227	1388,1	1603,7	1744,8	1902,1	2078,4
середньорічний розмір фактичного прожиткового мінімуму (у середньому на одну особу в місяць, грн)	1357,6	2257	2642,4	2941,5	3262,7	3660,9	3847,2

У таблиці 3.2, що показує диференціацію життєвого рівня населення України, що надана Державної службою статистики України, показані дані щодо

кількості населення, доходи якого нижче законодавчо встановленого прожиткового мінімуму та фактичного прожиткового мінімуму в період з 2014 по 2020 рік. Як ми зазначали у Підрозділі 1.3, за останніми наявними даними, Україна знаходилася на передостанньому місці у рейтингу країн за рівнем бідності, нижчий відсоток бідності лише у Китаю. Хочу нагадати, що цей відсоток розраховується шляхом визначення кількості людей, доходи яких нижче законодавчо встановленого прожиткового мінімуму. З таблиці 7 видно, що у 2020 році, 1,6% громадян України, що еквівалентно 0,6 млн осіб, отримували доходи, що нижче законодавчо встановленого прожиткового мінімуму, який у 2020 році, згідно з сайтом міністерства фінансів, складав 2078,4 грн на місяць.^{[64][63]}

Проте також існує таке поняття, як фактичний прожитковий мінімум. Згідно із статтею 5 Закону України „Про прожитковий мінімум” фактичний розмір прожиткового мінімуму застосовується для спостереження за динамікою рівня життя в Україні.^[65] І у 2020 році, сума фактичного прожиткового мінімуму складала 3847,2 грн у середньому на одну особу в місяць. Чисельність населення, яка отримувала доходи нижче цієї межі, становила 23,2%, що еквівалентно 8,8 млн осіб. Цей показник майже у п'ятнадцять разів перевищує кількість населення, доходи якого нижче законодавчо встановленого прожиткового мінімуму.

3.2 Вплив російсько-української війни на рівень бідності в Україні

У країні, що переживає розгортання воєнних подій, кожен вибух, кожен постріл, кожен обстріл – це не лише загроза життю та здоров'ю, але й тяжка випробування для економічного стану суспільства. Вплив російсько-української війни на рівень бідності в Україні є однією з найбільш актуальних та важких проблем, з якою стикаються українські громадяни на сьогоднішній день. Враховуючи важливість цієї теми для подальшого розвитку України, дослідження її впливу на рівень бідності стає надзвичайно необхідним для формування ефективних стратегій соціального та економічного розвитку країни.

По-перше, війна значно впливає на фінансову ситуацію в країні. Зростання витрат держави на оборону та безпеку призвело до обмеження можливостей уряду

інвестувати в соціальні та економічні програми боротьби з бідністю. Це призвело до зменшення фінансування освіти, охорони здоров'я та інших соціальних програм, які могли б допомогти зменшити рівень бідності. Помітні збитки в промисловості та інфраструктурі також призвели до зростання безробіття та зниження рівня доходів серед населення. Наприклад, за інформацією Міністерства фінансів, у 2023 році близько 1,843 трлн гривень, що становило 60,8% від усієї суми державного бюджету, було спрямовано на сектор безпеки й оборони. Цей високий рівень витрат свідчить про необхідність забезпечення національної безпеки та обороноздатності країни в умовах воєнної загрози та загострення політичної ситуації.^[66]

По-друге, повномасштабні військові дії та загострення конфлікту суттєво позначилися на економіці країни. Це призвело до серйозних втрат доступу до робочих місць, особливо у зонах бойових дій та на тимчасово окупованих територіях. Спадання економічної активності в цих регіонах стало причиною зростання економічної нестабільності нації в цілому. Внаслідок цього, значна кількість людей втратила можливість забезпечити собі достатній дохід, що призвело до їхнього потрапляння в складні життєві обставини та становлення бідними. Результати національних опитувань, проведених серед населення, свідчать про те, що третина респондентів, які мали роботу до війни, опинилися безробітними у середині 2023 року, що є додатковим підтвердженням руйнівного впливу військових конфліктів на економічний та соціальний розвиток країни.^[67]

По-третє, наслідки війни виявилися руйнівними і для соціальної сфери країни. Втрата частини соціальної інфраструктури, такої як школи, лікарні та інші установи, призвела до серйозного погіршення доступу до освіти та медичних послуг для ряду населення. Зокрема, діти та молодь, які зазнали втрат в освітній сфері через закриття шкіл або зниження якості навчання через військові дії, опинилися у вразливому становищі з огляду отримання необхідної освіти та розвитку. Понад п'ять мільйонів дітей перервали навчання. Лише половина з 3,9 мільйона дітей на підконтрольній Україні території відвідували школу особисто з початку навчального року.^[68]

Крім того, знищення лікарень та інших медичних установ призвело до обмеженого доступу до якісної медичної допомоги, що особливо впливає на вразливі соціальні групи. Це ускладнило ситуацію боротьби з бідністю, оскільки зросла кількість людей, які опинилися у вразливому становищі через обмежений доступ до освіти та медичної допомоги, що перешкоджає їхньому можливому виходу з цього становища та підвищенню рівня життя.

Ще одним серйозним негативним аспектом є масштабна міграція людей через військові дії. Частина з цих мігрантів – висококваліфікована робоча сила, що робить втрату від війни ще більш відчутною для економіки країни. Перед літом 2023 року, близько 5 мільйонів людей стали внутрішньо переміщеними, шукаючи притулок у внутрішніх регіонах країни. Ще 6 мільйонів українців виїхали за кордон, уникнувши військових дій та небезпеки на рідній землі. Крім того, станом на початок 2024 року, за даними ООН, кількість жертв цієї повномасштабної російської агресії перевищила 30 тисяч мирних громадян України. Ці статистичні дані відображають масштаб трагедії та глибину впливу війни на життя українського населення, включаючи втрату життів, руйнування житлових об'єктів та масову міграцію, що впливає на соціально-економічний розвиток країни.^[69]

Незважаючи на те, що економіка України відновила помірне зростання у 2023 році, вона продовжує функціонувати як воєнноорієнтована. Приватний попит, як і раніше, стримується обмежувальною грошово-кредитною політикою, покликаною приборкати інфляційний тиск, який виникає внаслідок перебоїв у постачанні, що тривають, та високого попиту з боку державного сектору, водночас державний сектор поглинає наймізерніші внутрішні ресурси та зовнішню допомогу для фінансування свого великого дефіциту.^[70]

Війна призвела до того, що з лютого 2022 року 65% домогосподарств повідомили про зниження своїх доходів, що свідчить про широкомасштабні фінансові труднощі, з якими стикаються українські родини. Додатково, 44% домогосподарств зазнають значних труднощів з отриманням необхідних коштів для задоволення своїх потреб. Це може бути пов'язано зі зниженням рівня зайнятості, збільшенням цін на товари та послуги, а також з обмеженим доступом

до фінансових ресурсів через загальну економічну нестабільність. Крім того, 45% населення України належать до вразливих груп, які перебувають у найбільш незахищеному становищі в умовах війни. Це можуть бути малозабезпечені родини, люди з інвалідністю, пенсіонери та інші соціально вразливі категорії. Очевидно, що продовження війни лише поглиблює ці проблеми та стимулює ріст вищезгаданих цифр, що вимагає негайних заходів з боку уряду та міжнародної спільноти для забезпечення соціального захисту та підтримки для усіх верств населення.

Війна серйозно вплинула на економіку та погіршила існуючі недоліки засобів до існування, захисту та охорони здоров'я. Це створює додаткове навантаження на і без того напружені можливості державних систем соціального захисту, які продовжують надавати допомогу по всій країні. У 2022 році українська економіка зазнала значного спаду, а її обсяг скоротився на 29,1%. Це означає, що в порівнянні з попереднім роком виробництво товарів і послуг в країні зменшилося на понад чверть. Такий різкий зворотний рух у розвитку економіки має серйозні наслідки для багатьох сфер життя, включаючи зайнятість, доходи населення, інвестиції та соціальні програми.^[71]

Хоча точну оцінку дати важко, проте економічний спад і зростання інфляції, які викликані війною, ймовірно, значно посилили рівень бідності. Домогосподарства постраждали від втрати роботи та доходів у приватному секторі, зниження доходів від сільського господарства, втрати купівельної спроможності, втрати власності, а в деяких випадках і втрати основних годувальників. У 2022 році інфляція сягнула 20,2%, а ціни на продукти харчування зросли на 26,6%.

Висока інфляція продуктів харчування та палива завдає шкоди сім'ям, особливо бідним. Також, у період з 2022 по 2023 рік в Україні спостерігався серйозний дефіцит енергії, особливо взимку, через часті відключення електроенергії. Ці відключення були наслідком атак росії на енергетичну інфраструктуру країни. Це призвело до значних нестач електрики, що серйозно

позначилося на побуті громадян, роботі підприємств та загальному функціонуванні економіки.^[72]

Повномасштабне вторгнення росії в Україну вплинуло на доходи або засоби для існування мільйонів українців. За даними Світового банку, катастрофічні наслідки російсько-української війни призвели до значного зростання рівня бідності в Україні, який зріс з 5,5% у 2021 році до 24,1% у 2023 році, штовхнувши до бідності близько 7,1 мільйона українців. Це зростання рівня бідності фундаментально перекреслило 15-річні зусилля нації проти бідності.^[73]

Загальний висновок щодо впливу російсько-української війни на рівень бідності в Україні є наочним і невтішним. Цей конфлікт мав серйозний вплив на економіку та соціальний ландшафт країни, призводячи до загострення проблеми бідності та економічної нестабільності. Зростання безробіття, втрата доступу до робочих місць та соціальної інфраструктури, а також втрата людських життів і майнових цінностей — усі ці наслідки війни позначаються на якості життя громадян України. Для подолання цих викликів необхідно спрямовувати зусилля на відновлення економіки, забезпечення соціальної підтримки та зміцнення національної безпеки. Також важливо продовжувати співпрацю з міжнародними партнерами для забезпечення стабільності та розвитку країни. Важливо надавати підтримку та допомогу всім людям, що постраждали від цієї війни, з метою побудови майбутнього, яке буде менш вразливим до подібних випадків.

3.3 Аналіз механізмів та стратегій боротьби з бідністю в Україні

Стаття 25 Загальної декларації прав людини, прийнятої Генеральною Асамблеєю ООН у 1948 році, визначає право кожної людини на достойний життєвий рівень, який включає доступ до основних потреб, таких як їжа, одяг, житло, медичний догляд і соціальне обслуговування.^[74] Це право є фундаментальним для забезпечення здоров'я та добробуту кожної особи та її сім'ї, а також захисту у випадках втрати засобів до існування через незалежні від неї обставини. Однак фактично це право визначається як право на убезпечення від бідності.

Наслідки бідності та її вплив на суспільство відображаються у відповідних стратегіях розвитку, визначених ООН, зокрема у Цілях сталого розвитку на період 2015–2030 років.^[75] Однак ефективне подолання бідності вимагає спільної дії держави, бізнесу та суспільства. Держава повинна створювати сприятливі умови та правила для гармонійного розвитку, бізнесу – забезпечувати гідні умови праці та соціальну відповідальність, а суспільство – підтримувати тих, хто потребує допомоги, і сприяти підвищенню рівня життя.

Проте, українське суспільство зазнає великих викликів у подоланні бідності через війну, внутрішні конфлікти та недостатньо розвинену демократію. Бажання політичних та економічних еліт забезпечити свої інтереси часто переважає над стратегіями розвитку та підтримкою соціальних потреб. Це призводить до широкого розповсюдження тіньової економіки, невпевненості у майбутньому та росту бідності серед населення.

Таким чином, ефективне подолання бідності в Україні потребує не лише економічних заходів, але й зміни політичної культури та спільного зусилля всіх верств суспільства для забезпечення стабільного та справедливого розвитку країни.

Генеза економічної теорії – це історія пошуку рецептів виправлення різних дисфункцій, таких як нестача основного капіталу, обмежений доступ до якісної освіти та відсутність необхідних інститутів, що є причиною бідності в багатьох країнах, включаючи Україну. Упродовж XX століття були розроблені різні засоби і політичні заходи для подолання цих проблем, які передбачали протекціонізм стосовно власного виробництва та захист національних інтересів у вільній торгівлі.^[3]

Кожна країна будує власну стратегію економічного розвитку, визначаючи свої цілі. Однак головною метою має бути покращення якості життя населення, що вимірюється індексом людського розвитку, тривалістю життя, рівнем бідності та самооцінкою життя.

Пріоритетною метою економічної політики має бути захист власного виробництва, особливо обробної промисловості та сфери послуг. Використання

власної сировини та робочої сили, стимулювання експорту товарів з високою доданою вартістю сприяє не лише зростанню ВВП, але й підвищенню доходів населення та зменшенню бідності.

Проте, для успішної реалізації цих заходів потрібна скоординована дія всіх рівнів влади та бізнесу. Реалізація таких заходів потребує перегляду міжнародних угод та урахування досвіду розвинених країн. Для збільшення обсягів виробництва, бюджетних надходжень, зайнятості та доходів населення України потрібно розширити торговельні зв'язки з країнами схожого рівня розвитку. Важливо працювати над заміщенням частини імпорту, а також змінити споживчу поведінку, сприяючи українському товаровиробництву.

Доступ до новітніх технологій забезпечує конкурентоспроможність виробництва на світовому ринку. Проте масовий захист технологій авторськими правами обмежує можливості розвитку бідних країн. Для запобігання бідності через примітивізацію економіки важливе державне втручання, але це потребує контролю за корупцією та широкого громадського обговорення.

У національній доповіді “Цілі сталого розвитку: Україна”, яка розрахована бути виконаною до 2030 року, подолання бідності виступає ціллю номер один і має такі три головних завдання^[76]:

1. Скоротити в 4 рази рівень бідності, зокрема шляхом ліквідації її крайніх форм
2. Збільшити охоплення бідного населення адресними програмами соціальної підтримки
3. Підвищити життєстійкість соціально вразливих верств населення

Пропоную розглянути такі шляхи подолання бідності в Україні:

- Соціальна підтримка: Розширення соціальних програм, які надають допомогу малозабезпеченим сім'ям, дітям та людям похилого віку, передбачає збільшення доступу до різноманітних видів підтримки. Це може включати не лише матеріальну допомогу, але й безкоштовну медичну допомогу, психологічну підтримку, соціальні послуги та інші види допомоги, необхідні для забезпечення гідного життя та підтримки здоров'я

цих категорій населення. Такі програми спрямовані на полегшення фінансового та медичного бремені, з якими зіштовхуються вразливі групи населення, та забезпечення їхнього соціального захисту та благополуччя.

- **Освіта та навчання:** Ця ініціатива сприяє розвитку потенціалу кожної дитини, надаючи їм можливість отримати не лише базові знання, але й розвинуті навички, необхідні для конкурентоспроможного вступу до суспільства та ринку праці. Доступ до якісної освіти відкриває двері до нових можливостей, допомагаючи дітям реалізувати свій потенціал і забезпечити собі яскраве та успішне майбутнє.
- **Розвиток робочих місць:** Створення нових робочих місць та підтримка малого та середнього бізнесу. Шляхом сприяння розвитку малих та середніх підприємств, уряд сприяє створенню нових можливостей працевлаштування, що сприятиме зниженню безробіття та покращенню економічного стану громадян. Крім того, розвиток малого та середнього бізнесу стимулює конкуренцію на ринку, що сприяє підвищенню якості товарів і послуг, а також інноваційному розвитку економіки країни. Ці заходи сприятимуть підвищенню доходів населення, оскільки робочі місця, що створюються, нададуть можливість людям заробляти стабільний дохід та покращити своє фінансове становище.
- **Соціальна адаптація:** Підтримка малозабезпечених сімей у включенні до суспільства. Ця підтримка може включати різноманітні заходи, такі як психологічна допомога для подолання стресу та труднощів, розвиток навичок, які допоможуть їм знайти роботу або підвищити кваліфікацію, а також доступ до освіти та медичних послуг. Ці заходи допоможуть малозабезпеченим сім'ям почувати себе частиною суспільства, забезпечуючи їм необхідну підтримку для соціальної інтеграції та підвищення якості життя.
- **Боротьба з корупцією:** Зменшення рівня корупції в державних органах та забезпечення прозорості в управлінні. Для досягнення цих цілей необхідно впроваджувати ефективні механізми контролю за діяльністю державних

службовців, забезпечувати обов'язкову декларуваність доходів та майнового стану посадових осіб, а також створювати прозорі механізми доступу до інформації про роботу державних органів. Посилення внутрішнього контролю, розробка та впровадження ефективних антикорупційних стратегій і механізмів, а також залучення громадськості до моніторингу та контролю за діяльністю державних органів є необхідними кроками для забезпечення чесності та прозорості в управлінні.

Ці шляхи можуть сприяти зменшенню бідності та покращенню якості життя українців. Важливо, щоб держава та громадські організації спільно працювали над вирішенням цієї проблеми.

ВИСНОВКИ

У ході даної бакалаврської роботи ми глибоко проаналізували види та причини бідності, підходи до вимірювання цього явища, а також країни та регіони з найбільшим і найменшим рівнями бідності у світі. Ми також розглянули методи вирішення проблеми бідності та роль міжнародних організацій у цьому процесі. Дослідження розкрило основні тенденції розвитку подолання проблеми бідності, а також виявило значущі висновки, які можуть сприяти ефективній боротьбі з бідністю та покращенню ситуації на глобальному рівні.

Проведено комплексний аналіз глобального виміру проблеми бідності з урахуванням різноманітних аспектів та факторів, що впливають на цей явище. У результаті дослідження було отримано значущі висновки, які можуть сприяти ефективній боротьбі з бідністю та покращенню ситуації на глобальному рівні.

Аналізуючи класифікацію понять бідності, було встановлено, що різноманітні види та причини бідності потребують індивідуалізованого підходу у розробці стратегій подолання цього соціального явища. Зокрема, виявлено необхідність збільшення уваги до проблем маргіналізованих груп населення та підтримки їхніх потреб. Дослідження розкрило основні тенденції розвитку подолання проблеми бідності.

У розділі про оцінку глобального рівня бідності було встановлено, що існуючі методи вимірювання потребують подальшого вдосконалення для точнішого визначення рівня бідності та моніторингу ефективності заходів боротьби з нею. Це особливо важливо для забезпечення прозорості та ефективності у застосуванні міжнародної допомоги та розробці національних політик.

Під час аналізу напрямів та механізмів подолання бідності на глобальному рівні було виявлено, що інтегрований підхід, залучення різних сфер суспільства та активна підтримка міжнародних організацій є важливими компонентами успішної стратегії. Особливо значущим є залучення міжнародного досвіду та ресурсів для забезпечення сталого розвитку та подолання бідності в найуразливіших регіонах.

Україна, як і багато інших країн, стикається з серйозними проблемами бідності, які в значній мірі поглиблюються через війну та конфлікт на сході країни. Аналізуючи глобальний вимір проблеми бідності в контексті України, ми визначили деякі ключові висновки.

По-перше, війна призвела до значного загострення економічної та соціальної ситуації в країні. Регіони, що перебувають під впливом конфлікту, стали найбільш постраждалими, з високим рівнем безробіття, обмеженим доступом до освіти та медичних послуг, та загальним погіршенням якості життя.

По-друге, важливо враховувати вплив війни на економіку країни та рівень бідності в Україні. Зниження виробництва, руйнування інфраструктури та втрата людського капіталу внаслідок конфлікту призвели до значного зростання числа бідних в країні.

Нарешті, ми вважаємо, що для подолання проблеми бідності в Україні необхідна комплексна стратегія, яка включатиме в себе не лише відновлення економіки та інфраструктури, але й соціальні програми підтримки населення, розвиток освіти та медичної сфери, а також стимулювання підприємництва та розвитку малих та середніх підприємств.

Загальні висновки роботи вказують на актуальність та доцільність подальших досліджень у галузі глобальної бідності, а також на необхідність розробки та впровадження конкретних програм та заходів, спрямованих на покращення життя найбідніших верств населення у світі. Таким чином, проведене дослідження може служити основою для подальших наукових і практичних зусиль у боротьбі з глобальною бідністю, особливо в контексті країн, що переживають конфлікти, таких як Україна.

ДЖЕРЕЛА

1. Poverty, a study of town life : Rowntree, B. Seebohm (Benjamin Seebohm), 1871-1954 URL: <https://archive.org/details/poverty00unkngoog/page/n16/mode/2up?view=theater>
2. Мельниченко С. В. Соціологія бідності та бідність соціології / Мельниченко С. В. // Вісник НТУУ «КПІ». URL: [СОЦІОЛОГІЯ БІДНОСТІ ТА БІДНІСТЬ СОЦІОЛОГІЇ](#)
3. Лібанова Е. М. Бідність населення України : монографія. Умань : "Соч. М.М.", 2020. 456 с.
4. Борецька Н.П., Крапівіна Г.О. Подолання бідності у світі та в Україні: сучасний стан. Економічний вісник Донбасу. 2021. № 1 (63). С. 146-153. (с.147)
5. Amartya Sen and the Thousand. Archive - Global Policy Forum. URL: [Amartya Sen and the Thousand](#)
6. United Nations Definition of Poverty. Learning for Justice | Education Resources. URL: https://www.learningforjustice.org/sites/default/files/tt_poverty_h1.pdf
7. Бідність - Посібник з освіти в області прав людини за участі молоді URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass/poverty>
8. Wayback Machine. URL: https://web.archive.org/web/20080216002543/http://www.un.org/esa/socdev/unyin/documents/ydiDavidGordon_poverty.pdf
9. What is Poverty and its different types?. Jagranjosh.com. URL: <https://www.jagranjosh.com/general-knowledge/what-is-poverty-and-its-types-1523453034-1>
10. Library Guides: Poverty: Defining Poverty. Home - Library Guides at Boise State University. URL: <https://guides.boisestate.edu/poverty>
11. What is Generational Poverty?. Everett Gospel Mission. URL: <https://egmission.org/2015/09/what-is-generational-poverty/>
12. Ravallion M. Urban Poverty. URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/fandd/2007/09/pdf/ravalli.pdf>

13. Urban Poverty. Drishti IAS. URL: <https://www.drishtiias.com/daily-news-editorials/urban-poverty>
14. Ferreira L, et al. (2016) | SGD. Saccharomyces Genome Database | SGD. URL: <https://www.yeastgenome.org/reference/S000183125>
15. Dean Jolliffe, Espen Beer Prydz. Documents & Reports - All Documents | The World Bank. URL: [Estimating International Poverty Lines from Comparable National Thresholds](#)
16. Вимірювання рівня бідності – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Вимірювання_рівня_бідності
17. Home | United Nations Development Programme. URL: [UNDP AND THE CONCEPT AND MEASUREMENT OF POVERTY](#)
18. Human Development Index | Human Development Reports. Home | Human Development Reports. URL: [Human Development Index](#)
19. The poverty of poverty measurement | Chapter III URL: [The poverty of poverty measurement](#)
20. UNECE | Guide on Poverty Measurement URL: <https://unece.org/DAM/stats/publications/2018/ECECESSTAT20174.pdf>
21. United Nations Development Programme. URL: [UNDP AND THE CONCEPT AND MEASUREMENT OF POVERTY](#)
22. OECD PROJECT ON THE DISTRIBUTION OF HOUSEHOLD INCOMES. URL: <https://www.oecd.org/els/soc/IDD-ToR.pdf>
23. 2023 Global Multidimensional Poverty Index (MPI) | Human Development Reports. Home | Human Development Reports. URL: <https://hdr.undp.org/content/2023-global-multidimensional-poverty-index-mpi#/indicies/MPI>
24. Global MPI 2023 | OPHI. Homepage | OPHI. URL: <https://ophi.org.uk/global-mpi/2023>
25. 2023 Global Multidimensional Poverty Index (MPI) | Human Development Reports. Home | Human Development Reports. URL:

<https://hdr.undp.org/content/2023-global-multidimensional-poverty-index-mpi#/indicies/MPI>

26. Poverty Rate by Country 2024. World Population by Country 2024 (Live). URL: <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/poverty-rate-by-country>
27. World Bank Open Data. World Bank Open Data. URL: [Poverty headcount ratio at \\$2.15 a day \(2017 PPP\) \(% of population\) | Data](#)
28. World Bank Open Data. World Bank Open Data. URL: [Poverty gap at \\$3.65 a day \(2017 PPP\) \(%\) | Data](#)
29. World Bank Open Data. World Bank Open Data. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/SI.POV.UMIC>
30. Contributors to Wikimedia projects. List of countries by percentage of population living in poverty - Wikipedia. Wikipedia, the free encyclopedia. URL: [List of countries by percentage of population living in poverty - Wikipedia](#)
31. Бідність та рівні можливості. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/stories/poverty-equal-opportunities>
32. Учасники проєктів Вікімедіа. Стратегія подолання бідності – Вікіпедія. Вікіпедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Стратегія_подолання_бідності
33. Ending Poverty | United Nations URL: <https://www.un.org/en/global-issues/ending-poverty>
34. Gender equality. CARE International. URL: <https://www.care-international.org/what-we-do/gender-equality>
35. Home | United Nations Development Programme. URL: [Підходи до планування процесів подолання бідності](#)
36. Міжнародна технічна та фінансова допомога. Головна - Полтавська обласна військова адміністрація. URL: [Міжнародна технічна та фінансова допомога](#)
37. Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-п#Text>
38. Britannica Money. Encyclopedia Britannica | Britannica. URL: <https://www.britannica.com/money/foreign-aid>

39. THE GLOBAL PARTNERSHIP FOR EFFECTIVE DEVELOPMENT CO-OPERATION. URL:
https://www.oecd.org/dac/Global%20Partnership%20one%20pager_HLM.pdf
40. WTO | The WTO and the Millennium Development Goals - A global partnership. World Trade Organization - Home page - Global trade. URL:
https://www.wto.org/english/thewto_e/coher_e/mdg_e/global_partnership_e.htm
41. Мікрокредитування – Вікіпедія. Вікіпедія. URL:
<https://uk.wikipedia.org/wiki/Мікрокредитування>
42. International education - Wikipedia. Wikipedia, the free encyclopedia. URL:
https://en.wikipedia.org/wiki/International_education
43. International education programs. Alberta.ca. URL:
<https://www.alberta.ca/international-education-programs>
44. Right to health. CARE International. URL:
<https://www.care-international.org/what-we-do/health>
45. International health - Wikipedia. Wikipedia, the free encyclopedia. URL:
https://en.wikipedia.org/wiki/International_health
46. 17 Цілей сталого розвитку | Global Compact. Global Compact. URL:
<https://globalcompact.org.ua/tsili-stijkogo-rozvytku/>
47. Цілі сталого розвитку. UNDP. URL:
<https://www.undp.org/uk/ukraine/tsili-staloho-rozvytku>
48. UNICEF. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/>
49. UN World Food Programme (WFP). UN World Food Programme (WFP). URL:
<https://www.wfp.org/>
50. UNIDO | United Nations Industrial Development Organization. UNIDO | United Nations Industrial Development Organization. URL: <https://www.unido.org/>
51. We fund. OCHA. URL: <https://www.unocha.org/we-fund>
52. We coordinate. OCHA. URL: <https://www.unocha.org/we-coordinate>
53. TRAINING PROGRAMMES | HR Portal. HR Portal. URL:
<https://hr.un.org/page/training-programmes>

54. Research Guides: About UN Documents: Reports. Home - Research Guides at United Nations Dag Hammarskjöld Library. URL: <https://research.un.org/en/docs/reports>
55. Overview. World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/overview#2>
56. International Development Association - World Bank. International Development Association - World Bank. URL: <https://ida.worldbank.org/en/home>
57. IDA Results Measurement System | International Development Association - World Bank | International Development Association - World Bank. International Development Association - World Bank. URL: <https://ida.worldbank.org/en/rms>
58. Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) - DCED. URL: <https://www.enterprise-development.org/agency-strategies-and-coordination/organisation-for-economic-cooperation-and-development-oecd/>
59. Poverty and Inequality Platform. Poverty and Inequality Platform. URL: <https://pip.worldbank.org/country-profiles/UKR>
60. Архів валютних курсів: 20.12.2020. Ставки, індекси, тарифи. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/exchange/archive/2020-12-20/>
61. Про прожитковий мінімум. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14#Text>
62. Белоус А. Держстат назвав кількість українців за межею бідності. РБК-Україна. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/gosstat-nazval-kolichestvo-ukraintsev-chertoy-1625141789.html>
63. Диференціація життєвого рівня населення. Держстат України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/gdvdg/duf/arh_duf_u.htm
64. Прожитковий мінімум в Україні (2000-2024). Ставки, індекси, тарифи. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/wagemin/index.php/>
65. Про прожитковий мінімум. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14#Text>
66. URL: <https://www.facebook.com/minfin.gov.ua/posts/753730883456811>

- 67.Ukrinform. Серед українців, які мали роботу до війни, третина зараз - безробітні. Укрінформ - актуальні новини України та світу. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3670336-sered-tih-ukrainciv-hto-mav-robotu-do-vijni-zaraz-tretina-bezrobitni.html>
- 68.Two years of war in Ukraine: about 40% of the Ukrainian population will need humanitarian aid by 2024. United Nations Western Europe. URL: <https://unric.org/en/two-years-of-war-in-ukraine-about-40-of-the-ukrainian-population-will-need-humanitarian-aid-by-2024/>
- 69.Team T. Can Ukraine develop nuclear weapons? An expert's explanation. TCH.ua. URL: <https://tsn.ua/en/ato/can-ukraine-develop-nuclear-weapons-an-expert-s-explanation-2555266.html>
- 70.Public Documents | The World Bank. URL: <https://thedocs.worldbank.org/en/doc/d5f32ef28464d01f195827b7e020a3e8-0500022021/related/mpo-ukr.pdf>
- 71.Національний банк України. Коментар Національного банку щодо зміни реального ВВП у 2022 році. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/komentar-natsionalnogo-banku-schodo-zmini-realnogo-vvp-u-2022-rotsi>
- 72.Економічна правда. Інфляція в Україні в 2022 році становила 26,6% – Держстат. Економічна правда. URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2023/01/10/695830/>
- 73.World Bank Group. The World Bank and Ukraine: Laying the Groundwork for Reconstruction in the Midst of War. World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/results/2023/11/30/the-world-bank-and-ukraine-laying-the-groundwork-for-reconstruction-in-the-midst-of-war>
- 74.Загальна декларація прав людини. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
- 75.Sustainable Development Goals. UNDP. URL: <https://www.undp.org/sustainable-development-goals>

76.ShieldSquare Captcha. ShieldSquare Captcha. URL:
<https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/natsionalna-dopovid-csr-Ukrainy.pdf>

Огляд зарубіжної літератури

1. Poverty, a study of town life: Rowntree, B. Seebohm (Benjamin Seebohm), 1871-1954

Poverty, a Study of Town Life by B. Seebohm Rowntree is a groundbreaking sociological study published in 1901 that examines the living conditions of the working-class population in York, England. Rowntree meticulously gathered data on income, expenditure, diet, and health from numerous households to understand the extent and causes of urban poverty. He introduced the concept of a "poverty line," which he defined as the minimum income required to maintain physical efficiency, based on the cost of essential goods and services. The study revealed that a significant portion of York's population lived below this poverty line, highlighting the impact of low wages, irregular employment, and large family sizes. Rowntree's work provided a scientific basis for future social reforms and remains a foundational text in the study of poverty and social policy.

2. Ferreira L, et al. (2016) | SGD. Saccharomyces Genome Database

Ferreira L, et al. (2016) is a scholarly article related to the Saccharomyces Genome Database (SGD), which is a comprehensive resource for the molecular biology and genetics of the yeast *Saccharomyces cerevisiae*. This database provides extensive information on the yeast genome, including gene annotations, protein functions, phenotypes, and interactions. The 2016 publication by Ferreira and colleagues likely discusses updates or enhancements to the SGD, emphasizing its role in supporting research through data integration, new tools, and resources for the scientific community. SGD serves as a crucial platform for researchers studying yeast as a model organism, facilitating advancements in genetics, molecular biology, and related fields.

3. Dean Jolliffe, Espen Beer Prydz. Documents & Reports - All Documents | The World Bank.

Dean Jolliffe and Espen Beer Prydz authored a significant report for The World Bank, focusing on global poverty measurement and analysis. Their work often involves refining methodologies for assessing poverty, tracking progress towards poverty reduction goals, and providing a clearer understanding of the economic conditions affecting the world's poor. The reports typically cover topics such as the international poverty line, living standards, income distribution, and the effectiveness of policies aimed at poverty alleviation. By employing robust data collection and analysis techniques, Jolliffe and Prydz contribute to policy-making processes and help shape interventions designed to reduce poverty and improve economic outcomes for vulnerable populations globally.

4. Human Development Index | Human Development Reports. Home | Human Development Reports.

The Human Development Index (HDI) is a composite statistic used to rank countries based on human development levels, as detailed in the Human Development Reports published by the United Nations Development Programme (UNDP). The HDI considers three key dimensions: health (life expectancy at birth), education (mean years of schooling for adults aged 25 years and expected years of schooling for children entering school), and standard of living (gross national income per capita). The HDI provides a broader understanding of development beyond economic growth, highlighting disparities and guiding policy decisions aimed at improving well-being and reducing inequality. These reports serve as a valuable tool for policymakers, researchers, and the global community to assess and promote sustainable human development.

5. OECD PROJECT ON THE DISTRIBUTION OF HOUSEHOLD INCOMES.

The OECD Project on the Distribution of Household Incomes focuses on analyzing and understanding income distribution patterns within member countries of the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). This project aims to provide comprehensive data and insights on how income is distributed across households, shedding light on economic inequality, poverty levels, and the factors

driving changes in income distribution. The research includes detailed statistics on income sources, the impact of taxes and transfers, and comparisons across different demographic groups and countries. By offering these insights, the project supports policymakers in designing and implementing measures to promote equitable economic growth and reduce income disparities, ultimately contributing to the well-being and social cohesion of OECD member states.

6. 2023 Global Multidimensional Poverty Index (MPI) | Human Development Reports. Home | Human Development Reports.

The 2023 Global Multidimensional Poverty Index (MPI), as featured in the Human Development Reports by the United Nations Development Programme (UNDP) and the Oxford Poverty and Human Development Initiative (OPHI), provides a detailed analysis of poverty that goes beyond income-based measures. The MPI assesses poverty through multiple dimensions, including health, education, and living standards, with indicators such as nutrition, child mortality, years of schooling, school attendance, access to electricity, sanitation, drinking water, housing, cooking fuel, and ownership of assets. By evaluating these factors, the MPI offers a comprehensive view of poverty, identifying those who are deprived in several dimensions simultaneously. The 2023 report highlights global trends, regional variations, and the intensity of poverty, offering critical insights to policymakers, researchers, and development practitioners aiming to design effective strategies to reduce multidimensional poverty and improve overall human development.

7. Ending Poverty | United Nations

The "Ending Poverty" page on the United Nations website outlines global efforts to eradicate poverty in all its forms. It emphasizes the importance of Sustainable Development Goal 1 (SDG 1), which aims to end poverty by 2030. The page highlights key strategies such as economic growth, social protection systems, access to basic services, and the importance of addressing inequalities. It also discusses the impact of poverty on education, health, and employment, and stresses the need for international cooperation and inclusive policies.

8. WTO | The WTO and the Millennium Development Goals - A global partnership.

The WTO and the Millennium Development Goals page discusses how the World Trade Organization's activities align with MDG 8, which focuses on developing a global partnership for development. The WTO's role in fostering an open, rule-based, predictable, and non-discriminatory trading system is highlighted as essential for enabling sustainable growth in developing countries. The organization collaborates with international bodies like the IMF, World Bank, and UN to address development challenges, enhance trade benefits for least-developed countries, and improve access to medicines and new technologies.

9. Research Guides: About UN Documents: Reports. Home - Research Guides at United Nations Dag Hammarskjöld Library

The Research Guides: About UN Documents: Reports page from the United Nations Dag Hammarskjöld Library provides comprehensive guidance on how to find and use various UN reports. It details the types of reports issued by UN bodies, including summaries of their work, sessional and annual reports, and flagship publications. The guide also explains how these reports are categorized, symbolized, and transmitted, and offers tutorials on accessing and utilizing these documents for research.

10. Sustainable Development Goals. UNDP.

The Sustainable Development Goals (SDGs) are a collection of 17 global goals set by the United Nations General Assembly in 2015 for the year 2030. They are designed to address various global challenges such as poverty, inequality, climate change, environmental degradation, peace, and justice. Each goal has specific targets to be achieved within the given timeframe. The United Nations Development Programme (UNDP) plays a significant role in supporting countries to achieve these goals by providing technical assistance, policy advice, and financial support.

Annotation

Zatyshna A. V. «The global dimension of the problem of poverty». Manuscript. Qualifying bachelor's thesis on specialty 292 «International economic relations», 2024.

The work on the theme "Global dimension of the problem of poverty". The work is devoted to the study of the types, causes and consequences of poverty in the world, as well as the analysis of international organizations' approaches to overcoming it.

The work considers the methods of measuring the level of poverty, identifies countries and regions with the highest and lowest poverty rates. Particular attention is paid to the role of international organizations, such as the United Nations, the World Bank and the Organization for Economic Cooperation and Development, in supporting countries in the fight against poverty.

The study includes an analysis of current trends and effective strategies to overcome poverty, particularly in the context of economic and social upheavals such as the war in Ukraine.

Key words: global problem of poverty, relative poverty, absolute poverty, poverty level, overcoming poverty.

Year: 2024

Ім'я користувача:
Міжнародного менеджменту Олійник Вікторія

ID перевірки:
1016273319

Дата перевірки:
22.05.2024 15:26:38 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
22.05.2024 15:34:52 EEST

ID користувача:
100005721

Назва документа: Затишна А.В. Глобальний вимір проблеми бідності

Кількість сторінок: 50 Кількість слів: 11962 Кількість символів: 88570 Розмір файлу: 273.33 KB ID файлу: 1016063334

8.23% Схожість

Найбільша схожість: 0.97% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1000799806)

6.85% Джерела з Інтернету

396

Сторінка 52

5.96% Джерела з Бібліотеки

417

Сторінка 56

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнено

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнено

0% Вилучень

Немає вилучених джерел